

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γ. Κ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΙΣ

Πτυχ. ἱερεὺς ἐν ΒΑΜΩ Κρήτης

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Εσωτερικοῦ Δρχ. 25

« Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ » (Β' Κορ. γ'. 6'.)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΑΙ ΗΜΕΙΣ

Αἱ ἐπαρχιακαὶ Σύνοδοι τῆς Καντου-
αρίας καὶ Ῥόρκης ἀποτελούμεναι ἑκατέ-
ρα ἐκ τῶν Ἐπισκόπων καὶ ἀντιπροσώπων
τοῦ ἐφημεριτικοῦ Κλήρου συνήλθον τῇ
παραπομπῇ ἐβδομάδι ἡ πρώτη ἐν Λονδί-
νῳ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀρχιεπισκό-
που Καντουαρίας Dr Lang καὶ ἡ δευτέρα
ἐν Ῥόρκῃ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀρ-
chiepiscopus Ῥόρκης Dr Temple, ἔτι λά-
θωσιν ὁριστικὰς ἀποφάσεις ὅσον ἀφορᾷ τὰ
ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων δις ἀ-
πορριφθέν Βιβλίον προσευχῶν 1928.
Μετὰ τριήμερον συζήτησιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ
τῆς ὁποίας ἐν τῇ ἐπαρχιακῇ Συνόδῳ Καν-
τουαρίας κατεκρίθησαν καὶ ἀνηλεῶς ἐμα-
στιγώθησαν αἱ κατὰ δικόφους κειροὺς γε-
νόμεναι δηλώσεις ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου
Βιρμινγχαμ Dr Barnes, διὰ τῶν ὁποίων
προσεβύλλοντο ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τούτου
καίριον δόγματι τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκ-
κλησίας καὶ διεσπασμένον τὰ θεμέλια τῆς
πειθαρχίας ἐν αὐτῇ, ἀμφότεροι αἱ ἐπαρχι-
ακαὶ Σύνοδοι κατέληξαν εἰς τὸ διὰ μεγάλ-
ης πλειοψηφείας υἱοθετηθὲν συμπέρασμα
καθ' ὃ ὡς θέσεις τῆς λατρείας ἐν τῇ Ἀγ-
γλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ θεωρεῖται μὲν τὸ Βι-
βλίον προσευχῶν τοῦ 1662, δύνανται ὁ-
μως οἱ κατὰ τόπους ἐπίσκοποι νὰ προδι-
νώσιν εἰς προσθήκας ἢ παρεκκλήσεις ἐξ αὐ-
τοῦ, εὐρισκομένης ἐν τοῖς ὁρίοις πάντοτε
τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων δις
ἀπορριφθέντος Βιβλίου τοῦ 1928. Ἡ
ἀπόφασις αὕτη τῆς Ἱεραρχίας καὶ τοῦ
Κλήρου ὑπὸ τινῶν ἀτόμων καὶ δημοστο-
γραφικῶν ὀργάνων ἐθεωρήθη ὡς πρόκλη-
σις καὶ περιφρόνησις πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν
Κοινοτήτων, ὑπὸ τῆς πλειονότητος ὁμως

ἐπαρχιακῆς ὡς δικαίη καὶ σκόπιμος,
τόσφ μᾶλλον, ὅσφ τὸ ὑπὸ τῶν Βουλῶντων
Κοινοτήτων ἀπορριφθέν Βιβλίον εἶχεν ἐ-
πικυρωθῇ ὑπὸ τῶν δύο ἐπαρχιακῶν Συνό-
δων τῆς Ἀγγλίας (Convocations), ὑπὸ τῆς
Μεγάλης Ἐκκλησιαστικῆς Συνελεύσεως
(Church Assembly) τῆς περιλαμβανούσης καὶ
ἀντιπροσώπων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπαρ-
χιῶν καὶ σχεδὸν ὅλων τῶν Ἐπισκοπικῶν
Συνόδων.

Ἐκεῖνο, μ' ὅλα ταῦτα, τὸ ὁποῖον θέλω
νὰ τονίσω ἐν τῇ παρούσῃ μου ἀνταποκρί-
σει εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον προ-
κάλεσε καὶ ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει ἡ
σύγκλησις τῶν δύο ἐπαρχιακῶν Συνόδων
τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Ἀγ-
γλοι θεωροῦν τὴν Ἐκκλησίαν ὡς ἀποτελοῦ-
σαν μέρος τῆς ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς,
τὸν δὲ Κλήρον ὡς μερίδα ἀνθρώπων ἐκ-
πληροῦντων ἱερὰν καὶ ὑψηλὴν ἀποστολήν,
τῆς ὁποίας ἔχει ζωτικὴν καὶ ἀπόλυτον ἀ-
νάγκην ἡ ἀγγλικὴ κοινωνία καὶ ἡ κραταιὰ
ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία. Ἡ Ἐκκλησία ἀ-
ποτελεῖ δι' αὐτοὺς τὸ sacrosanctum τῶν
κληρονομικῶν τοῦ παρελθόντος, τὴν σπου-
δαϊότεραν δυνάμιν τοῦ παρόντος, ἐφ' ἧς
στηρίζεται ὁλόκληρος ὁ ὑπερόχος αὐτῶν
πολιτισμός, καὶ τὴν καλλιτέραν ὑπόσχασιν
διὰ τὴν μέλλουσαν εὐημερίαν τῆς ἀπεράν-
του αὐτῶν Ἐμπρατείας. Καὶ διὰ τοῦτο
πᾶσα κίνησις ἐκκλησιαστικὴ εὐρίσκει πάν-
τοτε ἀπήχησιν εἰς ὁλόκληρον τὸν τύπον,
ἡμερήσιον καὶ περιοδικόν, καὶ εἰς ὅλα τὰ
κοινωνικὰ στρώματα. Ὁ τύπος ἰδιαιτέρως
ἔχων ἀπόλυτον συνάσθησιν τῆς ὑψηλῆς αὐ-
τοῦ κλήσεως, καὶ συνειδώς ὅτι αὐτὸς εἶναι
ὁ προνομιούχος δικατωτιστῆς τῆς δημο-
σίας γνώμης καὶ ὁ κατὰ μέρος ὑπεύθυνος
τῆς νοοτροπίας καὶ τοῦ ἠθικοποιοῦ τῶν λα-
κῶν μαζῶν, δίδει πάντοτε προτεραιότητας
τὰ ζητήματα τὰ θέγοντα ζητήματα ἐκκλη-
σιαστικά ἢ καὶ γενικῶς θρησκευτικά.

"Οταν λοιπόν πρό μείζος έβδομαχδός συνήλθον καί πάλιν αί δύο έπικριτικαί Σύνοδοι διὰ τήν άποφασίσουν περί τής τύχης του Βιβλίου προσευχών, ό ήμερήσιος τύπος έσπευσε διαδ' δικτριβών καί κυρίων άρθρων νά χύττη άπλετον φώς εις τό περί τού έπρόκειτο ζήτημα καί νά δείξη ότε τοότο δια τόν 'Αγγλικόν λαόν είναι έκ τών μάλλον ζωτικών καί τή μάλιστα ένδεικφερόντων αύτόν. Τό διεθνούς φήμης δημοσιογραφικόν όργανον (The Times) έκτός τών έπιστολών τās όποιτας καθ' ήμέραν έδημοσίευε, τρίς έπαλήφθη τής έξέτισεως του ζητήματος έν κυρίω άρθρω προσπαχγόν πάντα τά δυνατόν έπιχειρήματα προς δικαιολογίαν καί στήριξιν τής στάσεως τών επικόπων. "Ετερον δημοσιογραφικόν όργανον, ώσχύτως φήμης διεθνούς, οί 'Ευρετικαί Times, ούδεμείν άπολύτως σχέσιν έχον προς τήν 'Εκκλησίαν καί πάντη διάφωρον του έβδομαχδικίου περιοδικού τών «'Εκκλησιαστικών Times», τρεις κατά συνέχεσιν 'Ευρετικās έδημοσίευσεν έμπεριστατωμέναι καί δικφωτιστικά κύρια άρθρα, πικραχγόν τχύτοχρόνως τήν μάλλον περίεπτον θέσιν τών στηλών του [εις δικτριβās έπισκόπων άνιπτύξαντων έκκαστος τήν άποψίν αύτου επί του Βιβλίου Προσευχών. 'Εκεί τής προθυμείας τχύτης δέν άπετέλεσιν έξίχρεσιν άλλαι άγγλικαί έφημερίδες όμοίως γνωσται καί κύρους άπολαχούσας άνά τόν κόσμον όλον οίχι: 'Ο «'Εωθινός Τυχυδρόμος», ό «'Ημερήσιος Τηλέγραφος», τό «'Ημερήσιον Τυχυδρομείον», τά «'Ημερήσια Νέα» κλπ. 'Αφ' έτέρου άνδρες δικπρεπεις κατέχοντες θέσεις δικκεκριμένας έγραφον έπινειλημένως άρθρα καί έπιστολās εις τόν ήμερήσιον άγγλικόν τύπον επί του ζητήματος όπερ επί τρεεις ήμέρας άπησχόλησε τās δύο έπικριτικās Συνόδους τής 'Αγγλίας. Περιοριζόμεθα νά άνιφέρωμεν έκ τούτων τούς καί εις τούς άνιγνώστας τής 'Εκκλησίας γνωστούς τέως ύφυπουργόν τών 'Εξωτερικών Λόρδον 'Εούσενδον καί τέως ύπουργόν τών 'Εσωτερικών νυν Λόρδον Μπρέντφορντ, εις τόν τελευταχόν τών όποίων κυρίως όφείλεται ή άπόρριψις του Βιβλίου ύπό τής Βουλής. 'Εκθ' ας ήμέρας συνήρχοντο ένταύθα αί δύο έπικριτικαί Σύνοδοι τής 'Αγγλικανικής 'Εκκλησίας, έν 'Αθήναις συνεδρίχζεν ή 'Ιεραρχία τής Η. καί

Ν. 'Ελλάδος έχουσα ύπό συζήτησιν καί λύσιν ζητήματα σπουδαία έν τοις μάλιστα προσεχάθει νά λύση τό πολυώδενον, ως πολλάκις λέν εντόχως έχαρακτηρίσθη, οίκονομικόν ζήτημα τής 'Εκκλησίας καί του άκλήρου τής τύχης δυστυχούς 'Ελληνικού έφημερικου 'Εκλήρου καί νά θέση θέσεις καί θεμέλια δικοιήσεως τής 'Εκκλησίας συνχδούσας προς τούς σκοπούς, τούς όποιους έχει νά έπιτελέση αύτη έν τή 'Ελληνική 'Εκκωνία. 'Εκεί έχων, ως είχός, άκρον ένδεικφερόν περί τής πορείας τής 'Ορθοδόξου 'Εκθολικής καί 'Αποστολικής 'Εκκλησίας τής 'Ελλάδος, τής μετχγιστάς τή χίμα καί τήν ζωτικότητα αύτης με άπικριτικαίταστον άλτρουδισμόν εις τās φλέβας του 'Ελληνικού έθνους, ας λαχθί δια μυσιστήν φοράν, άποτελεϊ σάρκα έκ τής σαρκός αύτου, έπεζήτουν νά κορέσω τήν δίψαν μου άνιζητών εις τās σελίδης του ήμερησίου τύπου σής 'Ελλάδος πληροφείας περί τών έργασιών καί άποφάσεων τής σεπτής 'Ιεραρχίας. Πλήν αί άνιζητήσεις μου ύπήρξεν άκχροι καί εκάστην φοράν άφινον μετ' άπογοητεύσεως τά φύλλα τών 'Αθηναϊκών έφημερίδων, αί όποια ήγνόουν τό πολυσήμαχτον γεγονός τής κατ' πρώτην φοράν επί τό αύτό συνεδριέσεως γεραχών καί σοφών ιεραρχών τής Η. καί Ν. 'Ελλάδος, τών όποίων, ειρήσθω έν πικρόδω, αί ικανότητες καί οί μόχθοι ύπερ του έλληνικού λαού σταθμισόμενοι θα άποδειχθουν άνιμφιβόλως ύπερτεροι καί ούσιχστικώτεροι εις ποιότητα καί εις όγκον προσπαθειών, τās όποιας κατ' άλλου πολλοί πολιτικοί, δικλωματικοί, εκπαιδευτικοί καί λοιποί υπάλληλοι τής 'Ελληνικής Πολιτείας. 'Ανεζήτουν εις τās σελίδης τών αθηναϊκών έφημερίδων καί ψυχία έστω περί τών άσχολιών του Σώματος τής 'Ιεραρχίας καί δέν εύρισκον είμή τά συνήθη μακροσκελή άρθρα περί αχγουτικου πολιτισμου, δικφοσών 'Είνης καί Ρωσσίας, τās άπικριτήτους έπιφυλλίδης περί τών έρώτων του Μ. Νιχολάου, τής στιχδιοδρομείας τών διεθνών άστέρων τής σκηνης καί τής όθόνης καί τās είδήσεις τās άφορώσας τήν κατ' έφημεσίμν όνομαζομένην ζωήν κοινωνικήν καί άπικριθμούσαν τās κυρίας καί τούς κυρίους τούς πικρευρεθέντας εις τά ούζα, τās ίπποδρομείας καί σαγκεντρώσεις δια τήν ά-

νάδειξιν καλλονῶν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια ! Μὴ ἐπιθυμῶν ὁμῶς οὐδ' ὁπωσοῦν νὰ ἀδικήσω τὸν ἡμερήσιον τύπον τῶν Ἀθηνῶν, ὁφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι εἰς τὰς σελίδικας τοῦ εἰδῶν καὶ τινεὶ ἐκ τῶν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱερρχείας τῆς Ἑλλάδος συζητηθέντων θεμάτων, καὶ ταῦτα ἀπεώρουν τοὺς πλῆκτομερολογίτας καὶ τὴν ἀσθενεστάτην διευφύνειν, ἥτις ἐσημειώθη ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος εἰς τὰς τάξεις τῶν σεδικαμωτάτων Ἱερρχῶν. Αὐτὸ ἦτο τὸ μόνον σημεῖον, ὅπερ ἄγνωστον διὰ τίνεα λόγον ἐξήχθη καὶ ἐσχολιάσθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐφημερίδων. Καὶ κατόπιν τῆς ἀδικαφορίας ταύτης τύπου καὶ κοινοῦ ἡ εἰδήσεις, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς Ἱερρχείας ὑποβληθὲν σχέδιον νόμου περὶ οἰκονομικῆς ἀντιδιοργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐνισχύσεως τοῦ Κλήρου ἐτορπιλλίσθη καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἑτερον μὴ ἔχον ὁμοίωσιν καὶ οὐδόλως προσεγγίζον πρὸς ἐκεῖνο !

Ἰδοὺ πῶς ἐνδιεφέρονται οἱ ἄλλοι διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν καὶ τὴν κάμνομεν ἡμεῖς διὰ τὴν ἐδικήν μας, ἥτις πάντοτε ἐδίσταζε τὰ στέγματα τοῦ ἱερέως Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι αὐτῆς. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς τάσις τὸσον τῆς ἐπιστήμου πολιτείας ὅσον καὶ τοῦ ποδηγετοῦντος τὴν κοινὴν γνώμην τύπου ἀπέναντι τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὁφείλει νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς ἡμᾶς τοὺς κληρικοὺς αὐτῆς ἀπίλυτον ὑποταγὴν καὶ ἀπεριόριστον ἰγίπην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς αὐτήν, ἔνα διὰ κοινῶν προσπαθειῶν διαφωτισθῇ τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, ἀνιχνευθῇ ἐν Χριστῷ καὶ ἀκρίβεια καὶ πλουτίσι εἰς ἔργα ἀγάθης καὶ ζωῆς ἀγίας καὶ προέλθουν ἐξ αὐτοῦ ἰθύντορες τῆς δημοσίας γνώμης ἄνδρες εὐσεβόφρονες, τέκνα γνήσια καὶ πιστὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Λονδίνον, 22 Ἰουλίου

† ὁ Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΤΑΝΙΝΙΔΗΣ
(«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»)

Η ΑΞΙΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπὶ τοῦ ὄρους μεταμορφώσεται καὶ τὸ μὲν πρόσωπον αὐτοῦ λάμπει ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ γίνονται λευκά ὡς τὸ φῶς. Οἱ θεοὶ καὶ πανεύφημοι μαθηταί

Πέτρος, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης γίνονται θεωροὶ τῆς δόξης τοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ἀστραπυβόλου λάμπει ὁ Πέτρος ἐνδοξάζων λέγει· «Κύριε καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὅτι εἶναι, μὴ εἰδῶς ἢ ἐλάλει ὡς ἀκαίρα ζήτων αὐτοῦ. Νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίαζε τοὺς Μωυσῆς καὶ ὁ Ἥλιος στυπαριότανται καὶ ἐνδοξαζοῦν μετὰ τοῦ Κυρίου περὶ τῶν μελλόντων νὰ συμβῶσιν αὐτῷ μετὰ τινος ἡμέρας, ἡ δὲ ἀπ' οὐρανοῦ φωνὴ τοῦ Ὁρανοῦ Πατρὸς ἀκούεται ἡχηρὰ καὶ θρονώδης λέγουσα «Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα». Αὐτοῦ ἀκούετε». Ἡ λάμψις τῆς Μεταμορφώσεως, ἡ δεικνύουσα ἐνδοξία τῶν προσημαντόρων θεοδόξων Προφητῶν ἡ αἰφνίδιος, καὶ ἡ ἡχηρὰ τοῦ Ὁρανοῦ Πατρὸς φωνὴ ἡ μαρτυροῦσα τὴν θείαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καταγωγὴν καὶ ἐξουσίαν καὶ ἐπιτάξουσαν πᾶσι τὴν εἰς Αὐτὸν τελείαν ὑπακοὴν καὶ ὑποταγήν, πτοοῦσι τοὺς ἐκπαιδευμένους καὶ ἐκπαινώτους μαθητὰς καὶ καταπλήττουσι καὶ ὡδεὶ νεκροὺς χαίρειν βάλλουσιν, ἀλλ' ὁ θεάνθρωπος Κύριος προσδέχεται καὶ ἐξεγείρει τοὺς τῶν λέγων αὐτοῖς «Ἐγέρθητε μὴ φοβεῖσθε.» Ἐπιτάσσει δὲ τοὺς ἵνα μὴδὲν μὴδενὶ εἰπῶσι περὶ τοῦ γεγονότος ἄχρι οὗ ἀπὸ νεκρῶν οὗτος ἐξαναστή.

Υψίστης σημασίας καὶ ἀξίας τοῦτο τὸ γεγονός· διὰ τοῦτο καὶ παρὰ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν ἀναγράφεται, (Ματθ. ιζ.) Μάρκ. Θ. Λουκ. Θ. Ἰωάν. α'. 14) καὶ παρὰ τοῦ Πέτρου ἐν τῇ 6: ἐπιστολῇ του κεφ. α' 16—19). Καὶ εἶνε τοῦτο ὑψίστης σημασίας διότι δεικνύεται δι' αὐτοῦ ἡ μέλλουσα δόξα τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων καὶ ἀνακαινισμένων τῷ νοί καὶ τῇ καρδίᾳ καὶ ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ ἠθικῇ τελειουμένων. Ἡ δόξα δὲ αὕτη εἶνε ἡ τιμὴ καὶ τὸ θραβεῖον τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἀγάπης ἐλπίδος καὶ ὑπομονῆς ἐν τοῖς τοῦ θίου παθῆματι καὶ ταῖς θλίψεσιν ἐνεκεν δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς τὸ ὅποιον θὰ ἀποδοθῇ ἐν Ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς ἀρετῆς, εἰς τοὺς ἀγαπήσαντας τὸν Κύριον καὶ Αὐτῷ ἐξομωθέντας. Ἰνα δὲ ἔγκρατερῶς δώσιν οἱ μαθηταὶ ἀγωνιζόμενοι ἐν τῷ κόδμῳ κατὰ τῆς θεομιθῆτου κακίας καὶ μὴ ἀθυρήσαντες ἐνδοχύνονται ἥδη διὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν μέλλουσαν δόξαν αὐτῶν, ἥς εἰκόνα θεωροῦσιν ἐπὶ τοῖς ὄψεσιν ἐν τῷ πρόσωπῳ Ἐκείνου, τὸν ὅποιον θὰ ἐβλεπόνουν μετὰ τινος ἡμέρας ἐν ἐπενεϊδίῳ καὶ παναπόχυντῳ μορῇ κατακεκοιμένον καὶ κατὰδικον ἐπὶ Σταυροῦ ἐν μέθῳ ληθῶν καὶ κακούργων! Ὡδεὶ δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μὴ πτοοῦντε, μὴδὲ θορυβεῖσθε. φίλοι μαθηταί, διότι τοῦτο εἶνε ἄνωθεν παραχωρημένον νὰ γείνη διὰ τὴν δωτηρίαν τοῦ κόδμου. Ἀλλὰ θὰ ἀναστῇ ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ θὰ ἐκλάμψῃ ἐν μέθῳ ἡμῶν ὡς ἥλιος φωτόβλος, καὶ λαμπρότης καὶ ἀκτινοβολός, καὶ θὰ ἀναγεῖρωπύσας εἰς αἰώνιον δόξαν ἐν τῇ τοῦ Πατρὸς μου Βασιλείᾳ. Τὰ εἰς ἐμὲ ἐδόμενα, ταῦτα καὶ εἰς ὑμᾶς ἐδόνται κοινά. Καὶ δεῖς θὰ ἀνισθῆτε ὡς ἐγώ, καὶ ὁ ἀποθάνετε διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἐμοῦ, ἀλλὰ θὰ ἐξαναστήτε καὶ θὰ εἰσέλθετε δι' Ἐμοῦ εἰς δόξαν αἰώνιον, ἵνα λάμπετε ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ καὶ χαίρετε χαρὰν ἄφατον, ἀλκτικόν, ἄπλετον καὶ αἰώνιον. Λοιπὸν θαρρεῖτε, ἐνδοχύνετε καὶ ἀγωνίζεσθε τὸν ἀγῶνα τῶν καλῶν, ἕως ἂν τελέσθε τὴν ὁδὸν σας. Ἀ δὲ δι' ὑμᾶς λέγω, διὰ

άντας ταῦτα λέγω τοῖς εἰς Ἑμὲ πιστεύοντες, τοῖς δὲν Ἑμοὶ ἀγωνιζομένοις, τοῖς καθ' ὁμοίω-
σιν ἑμοῦ μορφωμένοις ἐν τῷ κόσμῳ τῶν ἀγώνων
καὶ ἐν τῷ πελάγει τῶν πολυειδῶν καὶ ποικίλων
θλίψεων. Πρὸ τῆς θεωρίας ταύτης τῆς Θείας Με-
ταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ ἰστάμενος νοερῶς καὶ
φιλοδοφῶν ὁ εὐλαβὴς καὶ εὐσεβὴς θεατὴς ἀναλο-
γίζεται τὴν μακαρίαν δόξαν τῶν δικαίων ἐν τῇ τοῦ
Θεοῦ Βασιλείᾳ καὶ θαρρούντως νῦν καιροῦ πρὸς
τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς.»
(Ρωμ., ν' 18).

Σέρβια

Δωρ ΞΕΝ. Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
(Πατέρας)

ΠΟΣΟΝ ΑΞΙΖΕΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ;

(Λουκά Ε', 1—17)

Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Σίμωνος εἰς τὴν
λίμνην τῆς Γεννησαρέτ. Οἱ ὄχλοι πρὸς τοὺς ὁποίους
ὁ Ἰησοῦς ὡμίλησεν ἀπὸ τοῦ πλοίου ἀκόμη ἦδὲν διε-
λύθησαν. Ὁ Ἰησοῦς προφανῶς ἐδοκίμασε μεγάλην
εὐχαρίστησιν διὰ τὴν κλησύνην τοῦ Σίμωνος νὰ
τοῦ παραχωρήσῃ τὸ πλοῖόν του ὡς ἄβωνα καὶ ἡθέ-
λησε νὰ ἀμείψῃ τὴν περὶ αὐτοῦ φιλοξενίαν, ἀπο-
δεικνύων συγχρόνως τὴν θεϊκὴν ἀποστολήν του καὶ
δύναμιν. Καὶ λέγει πρὸς τὸν Σίμονα : «Ἐπανάγαγε
τὸ πλοῖον εἰς τὰ θαλάσσια, καὶ ρίψατε τὰ δίκτυα ἡμῶν
διὰ νὰ ψαρεύσῃτε». Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς
αὐτόν, Διδάσκαλε δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιᾶσαντες
δὲν ἐπιείλαμεν οὐδέν· ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου
θέλω ρίψαι τὰ δίκτυα. Καὶ ἀποῦ ἔκαμον τοῦτο, συ-
νέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων καὶ διεσχίζετο τὸ δέ-
κτυον αὐτῶν καὶ ἐγέμισαν ἀμρότερα τὰ πλοῖα, ὥστε
ἐβυθίζοντο.

Ὁ Σίμων μετὰ τῶν συντρόφων τοῦ Ἰακώβου καὶ
Ἰωάννου, τῶν υἱῶν Ζεδιθδαίου, ἔμειναν κατὰ πλῆκτοι
πρὸς τῆς θαυμαστῆς ἐπιπορεύσεως τῶν ἰχθύων.

Τι συνέβη ὅμως ; Δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπωφεληθῶν
τῆς πρωτοφανοῦς εὐκαιρίας καὶ ἐκμεταλλευθῶσι τὸν
ἀνέλπιστον αὐτὸν πλοῦτον ; Τίς ἄλλως τε θὰ ἔκατε-
δικαζε τὴν πράξιν των ; Τίς δὲ ἀπὸ τοὺς ἁγίους πά-
σης ἐποχῆς καὶ σήμερον θὰ ἔφινεν ἀπαθῶς τὸ ἐμπό-
ρευμα τοῦτο ;

Καὶ ὅμως ὁ Σίμων δὲν ἐθαμβώθη ἀπὸ τὴν ἐπιτυ-
χίαν τῶν δικτύων του, διότι κατε-δοκίμασε καὶ ὑπερ-
ψηλότερον προσήλκυσε τὴν προσοχήν καὶ τὸ ἐνδια-
φέρον του. Εἰς τὴν μορφήν καὶ εἰς τοὺς λόγους τοῦ
Δασκάλου διέκρινε τὴν λάμψιν ἐνὸς ἄλλου θάμβους,
τὸ ὅποσον ὑπὲρ πᾶν ἄλλο θαύμα τὸν συνεκλόνησε καὶ
τὸν ἐφώτισε. Εἰς τὴν γλυκείαν ἑκφρασιν τοῦ Ἰησοῦ
ἀνεγνώρισε τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν ἅγιον
ὀφθαλμόν του διαπερῶντα αὐτόν μέχρι τῶν μυχίων

τῆς ὑπάρξεώς του. Διὰ μιᾶς παρήλασαν ἐνώπιόν του
αἱ ἁμαρτίαι του, ὁ διεφθαρμένος ἄνθρωπος, βλαὶ καὶ
κηλίδες τῆς ζωῆς του, καὶ τὸ σκοτεινὸν παρελθόν
του, πρὸς στιγμὴν δὲ ἐνόμισεν, ὅτι εὐρίσκειται πρὸ
τοῦ κριτηρίου δόξατος. Μία δαθυτάτη συναίσθησις
διέδραμε τὴν ψυχὴν του, προσέπεσε εἰς τὰ γόνατα
τοῦ Ἰησοῦ καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ συγκινήσεως φωνὴν
εἶπε : «Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ διότι εἰμαι ἄνθρωπος ἁ-
μαρτωλός, Κύριε».

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Σίμων εἶχε κάμει τὸ
πρῶτον ἔργον πρὸς τὸν Χριστόν, πρὸς τὴν σωτηρίαν.
Εἶχεν ἀνακαλύψει ὅτι ὁ διδάσκαλός δὲν ἤξιζε διότι
τοῦ ἐχάρισεν τόσους ἰχθεῖς, ἀλλὰ ἤξιζε διότι ἐκράτει
εἰς χεῖρας του τὴν ζωὴν, πλοῦτον οὐράνιον.

«Καὶ ἀποῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα εἰς τὴν γῆν ἀφήσαν-
τες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτόν». Ἡ πλάστιγγ εἶχε
κλίνει ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀξία του ἐξετιμήθη ἀ-
νωτέρα τῶν θνητῶν τὰ ὅποια θὰ εἰσεπράττοντο ἐκ
τῆς πωλήσεως τῶν ἰχθύων!

Πόσον ἀραγε ἀξίζει δι' ἡμᾶς ὁ Χριστός ;

Ἀπὸ τὴν μέχρι τοῦδε ζωὴν μας δυνάμεθα νὰ εὑ-
ρωμεν τὸ μέτρον τῆς ἀξίας τὴν ὁποίαν ἀπιδίδομεν εἰς
τὸν Χριστόν. Ποσάκις διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν εἰς τὸν σκο-
πὸν μας δὲν μετεχειρίσθημεν ψεύδη ; Ποσάκις διὰ νὰ
κερδίσωμεν ἀπίλαυσιν τιμὴν ἢ πλοῦτον ἢ τὴν ἐκτίμη-
σιν τοῦ κόσμου, δὲν ἐθυσιάσαμεν τὴν συνείδησίν μας ;
Ποσάκις δὲν ἠλκυσήμεν ἀπὸ τὰ δολώματα τῆς ἁμαρ-
τίας καὶ δὲν περιπλάκημεν εἰς τὰ δίκτυα αὐτῆς κλεί-
οντες τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ σφραγίζοντες τὰ ὦτα διὰ
νὰ μὴ ἴδωμεν καὶ μὴ ἀκούσωμεν τὴν ἐλέγχουσαν ἐν-
τὸς μας θεϊκὴν φωνήν ;

Ὁ Χριστὸς ἀξίζει τόσον ὅσον τὸν κρίνομεν προ-
τιμώτερον ἀπὸ τὸ πλοῖον τῆς ἐτοιμορρόπου ὑπάρξε-
ώς μας καὶ πολυτιμώτερον ἀπὸ τοὺς ἰχθεῖς τῆς ὑπερῆ-
φανείας, τοῦ ἐγωϊσμοῦ, τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀξίας, τὰ
ὅποια νομίζομεν, ὅτι κατέχομεν.

Ἐκεῖνος διὰ τὴν ἀξίαν τῆς ἰδικῆς μας ψυχῆς ἔχυ-
σεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὸ αἷμά του καὶ ἀπέθανεν ὡς
κακοῦργος ἀντὶ ἡμῶν, δὲν ἀξίζει λοιπὸν καὶ ἡμεῖς
νὰ ἀγαπήσωμεν τὸν Χριστόν περισσότερον τῶν συμ-
φερόντων μας καὶ παντὸς ἐγκοσμοῦ ἐφ' ὅσον μάλιστα
ἐν τῷ Χριστῷ συγκεντρῶνται τὸ ὑπέρτερον συμφέρον
τῆς ἀθανάτου ψυχῆς μας ;

ΑΠΟΔΗΜΟΣ

ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

Εἰς τὸ δεκαπενθήμερον περιοδικὸν

«ΝΕΑ ΖΩΗ»

Ἀπαράλτητον διὰ κάθε οἰκογένειαν

Διαβάσετε καὶ διαδίδετε

Τὸ Δεκαπενθήμερον Περιοδικὸν

«ΝΕΑ ΖΩΗ»

“ΠΙΣΤΙΣ-ΕΠΙΣΤΗΜΗ-ΘΑΥΜΑΤΑ,”

“Οτι κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πανσέπτου καὶ Ἀγιοτάτου Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ἀειπαρθένου Θεοτόκου Μαρίας ἐν Τήνῃ ἐγένοντο καὶ γίνονται θαύματα, ἰάσεις δηλονότι ἀσθενῶν πασχόντων ἐξ ὀργανικῶν ἀλλοιώσεων καὶ ὑπὸ τῆς πεπερασμένης καὶ περιορισμένης ἐπιστήμης κηρυττομένων ἀνιάτων, τοῦτο οὐδεὶς τῶν ἐκ τοῦ σύνεργου ἀντιληφθέντων ἐπιστημόνων τε καὶ ἰδιωτῶν ἀρνεῖται. Οἱ ἰαθέντες ἀσθενεῖς δὲν ἐπάσχον ψυχικῶς ἢ νευρικῶς, ἐξ ὑστερισμοῦ, ἐκ νευρασθενείας καὶ τῶν λοιπῶν ψυχώσεων ἢ νευρώσεων, ἐνθα «δὲν πρόκειται» βεβαίως περὶ μεγάλων καὶ δαχθειῶν ἀνατομικῶν ἀλλοιώσεων ἐν τῇ οὐσίᾳ τῶν νεύρων μάλιστα, καὶ ἐνθα ἡ ἱασις τελεῖται διὰ τῆς ἀνθυποβολῆς (auto-suggestion ἢ τῆς ὑποβολῆς (suggestion)), ὡς ὀρθῶς ἐγγράφειν ἐναγχος ἐν τινὶ φύλλῳ τῶν Ἀθηνῶν συναδέλφους τῆς ἱατρῆς, διότι εἰς τοὺς ψυχικῶς ἢ νευρικῶς πάσχοντας ἐπενεργεῖ ἡ ἐξ ὑποβολῆς πίστις, ἀφ’ οὗ οἱ τοιοῦτου εἶδους ἀσθενεῖς κατὰ τὴν ἰδέαν κυρίως πάσχουσιν, εἶναι κατὰ φαντασίαν κυρίως ἀσθενεῖς, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιδρᾷ καὶ ἡ ὑποβολή· ὡς μὲν τὴν νοσοῦσαν φαντασίαν καὶ οὐχὶ τὴν ὀργανισμόν, ὅστις διατελεῖ φυσιολογικῶς ἔχων κατὰ τὴν ὁρμήν καὶ σύστασιν τῶν νεύρων. Τοιαῦτα διδάσκει σήμερον ἡ Ἐπιστήμη, ὅτι δηλαδὴ ἱαται διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐξ ὑποβολῆς (suggestion) νευροπαθῶν καὶ μόνον νευροπαθῶν ἀτομα. Τοιαύτας ἰάσεις νευροπαθῶν ἀτόμων εἶδεν ὁ ν. συναδέλφός μου ἐν τῇ Κλινικῇ τοῦ ἐν Παρίσις κλεινοῦ καὶ διαδοῆτου Charcot, Σαρκό, καὶ τοιαῦται ἰάσεις ψυχικῶς πασχόντων καὶ νευρικῶν ἀσθενῶν ἐτελοῦντο τὸ πάλαι καὶ εἰς τοὺς ναοὺς τῆς εἰδωλολατρείας, εἰς τὰ λεγόμενα Ἀσκληπιεῖα. Ὅντως ἐνταῦθα μία ψυχικὴ τελεῖται διέγερσις, ἥτις μεταδίδεται εἰς τὸν διανοητικῶς πάσχοντα ἐγκέφαλον καὶ συνεπῶς ὑποσκάζοντα κατὰ τὴν ψυχολογικὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. Ἀλλ’ αἱ ἰάσεις αὗται δὲν εἶνε ποσῶς θαύματα, τοῦναντίον εἶνε ἐπιστημονικαὶ ἐνδείξεις καὶ κατακτήσεις τῆς νεωτέρας Ἰατρικῆς, ἥτις διὰ τῆς Φυσιολογίας καὶ Παθολογίας πολλὰ καθ’ ἑκάστην σκοτεινὰ καὶ ἀνιγματοῦδη σημεῖα τῆς λειτουργίας τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ διαλύει. Τὸ δὲ θαῦμα ἀπαιτεῖ ἐξέλιξιν γεγονότος μὴ φυσιολογικὴν καὶ αἰτίον τοῦτου παραγωγὸν ὑπερφυσικόν. Ὁ θεόπλαστος λογικὸς ἄνθρωπος τὸ σῶμα πάσχων ἱαται ἐκ θαύματος, δι’ ἐνεργείας δηλονότι ὑπερφυσικῆς ὅταν ἔχη θείας ὀργανικὰς ἀλλοιώσεις νεύρων, ὁστών, μυῶν, σπλάγχνων καὶ λοιπῶν, τὰς ὁποίας οὐδέποτε ἱαται ἢ ἐξ ὑποβολῆς ἢ ἐκ πίστεως ἢ τοιῶν ἀνθρωπίνῃ περιορισμένη

καὶ πεπερασμένη γνώσει, δυνάμει καὶ ἐπιστήμῃ, ἀλλ’ αἰετοτε κηρύττονται κλινικῶς ἀνιάτοι, μοιραίως δὲ καταδικάζουσι τοὺς πάσχοντας εἰς θάνατον δέδαιον καὶ ἀνέκφευκτον. Καὶ ὁμοῦ τοιαύτας ἰάσεις ἀνιάτων ἀσθενῶν, ὀργανικῶς πάντοτε πασχόντων, θαυμαστικῶς ἐπιτελεῖ ὁ ὑπερκόσμιος ἀνθρωποσωτήριος Χριστιανισμὸς ἀπὸ τῆς ἐμφανείας του εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας εἰς τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Αὐτρωτοῦ καὶ Σωτήρος τῆς ἀνθρωπότητος Χριστοῦ, ὅστις τὴν ἡμετέραν ἐφόρεσε σάρκα ὅπως θεραπεύσῃ πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν εἰς τοὺς Εὐαγγελιζομένους. Παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς μόνον ἐτελοῦντο καὶ τελοῦνται, καθ’ ἑκάστην θάύματα εἰς ἀνιάτους πάσχοντας, διότι παρ’ αὐτοῖς ἐπενεργεῖ ἡ πανσθενουργὸς δυνάμις τοῦ παντοουργοῦ καὶ παντάρχου Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν οἱ πάσχοντες σωματικῶς ἐπιζητοῦμεν ἐπικαλούμενοι διὰ τῆς εἰς Αὐτὸν ἀδυστάκτου, βεβαίας καὶ λογικῆς πίστεως τὴν θεόκρανον Αὐτοῦ ἀρωγὴν καὶ ἐντελῆ ἱασιν. Πολὺ δὲ ἐπιπολαίω, ὁ κ. συναδέλφός μου ἱατρὸς ἐν τῇ ἀρθρογραφίᾳ του λέγει ὅτι ἡ ἐξ ὑποβολῆς πίστις ἰάσατο τὴν ἐπὶ δωδεκαετίαν αἱμορροδοῦσαν τοῦ Εὐαγγελίου, ἐν ᾧ ρητῶς ὁ θεὸς Εὐαγγελιστῆς συγγραφεὺς προσθέτει περὶ τῆς ἱερατικῆς δυνάμεως τῆς ἐξεληούσης παρὰ τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, ὅστις μετὰ τὴν παῦσιν τῆς αἱμορραγίας τῆς πολυκαθεσάτης γυναικὸς, ἐν μέσῳ τοῦ συνωστισμοῦ τοῦ πλήθους ἀποτείνεται πρὸς τοὺς μαθητάς Του εἰπὼν: «Τίς ὁ ἀψάμενός μου; Ἐγὼ γὰρ ἔγνων δυνάμιν ἀπ’ ἐμοῦ ἐξεληούσαν». Ὅστε κατὰδὸλον ὅτι δὲν ἐκράτησε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος ἡ πίστις τῆς πασχούσης, ἀλλ’ ἡ τοῦ Παντοδυνάμου καὶ Παντοκράτορος Χριστοῦ ἐξεληούσα δυνάμις, αὐτὴ ἐκείνη, ἥτις συνέσφιξε καὶ τὰ ἐπὶ τριάκοντα καὶ ὀκτώ εἴη ἀκίνητα τοῦ παραλύτου μέλη, ἡ ὁποία τὸ φῶς ἔδωκεν εἰς τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν καὶ τὴν ζωὴν εἰς νεκροῦς, οἷος ὁ Λάζαρος, ὁ υἱὸς τῆς Χήρας καὶ λοιποῦς. Ἡ πίστις τῆς γυναικὸς ἦτο μία ἀπλή πρόσκλησις τοῦ θαυματοουργοῦ Ἱατροῦ καὶ τῆς ἀσθενοῦς ἀκλόνητος καὶ ἀδιάσειστος πεποίθησις ἐπὶ τὴν ἱερατικὴν τοῦ Παντοποιοῦ καὶ Πανσθενουργοῦ Χριστοῦ ἀρετήν. Ἀλλως τε καὶ ἡ πάθησις ἦτο ὀργανικὴ διότι οὐδέποτε ἡ αἱμορραγία εἶνε ψυχικὴ ἢ νευρικὴ νόσος.

Ἰδοὺ ἤδη καὶ μία ἱασις ἐκ θαύματος συμβῆσεν ἐν μέσαις Ἀθήναις τὴν 25 Μαρτίου 1899 ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μητροπόλεως.

Ἐπρόκειτο περὶ ὀκταετίδος γνωστῆς μου κύρης ἡ ὁποία ἀπὸ ἐξ ἐτῶν ἐπάσχειν ἐκ τῶν δύο κατ’ ἀγκῶνα ἀρθρώσεων καὶ τῶν ὁστών ἐκ φυματιώδους ἀθρίτιδος καὶ περιστετίτιδος. Τὴν μικρὰν ἀσθενὴ ἐκ περιτροπῆς εἶχον ἐπισκεφθῇ πολλοὶ συναδέλφοί μου ἱατροὶ ἐν οἷς καὶ οἱ διαπρεπεῖς ἀείμνηστοι καθηγη-

ταί μου κ.κ. Σπ. Μαγγίνας και 'Ιούλιος Γαλβάνης και πολλάκις εἰς ἐγχειρήσεις προέβησαν ἀνευ ἀποτελέσματος. Τελευταῖον δὲ ὁ διακεκριμένος και παντομνημόνευτός μοι χειρουργὸς μακαρίτης Γαλδάνης ἐπρότεινε τὸν ἀκρωτηριασμόν τῶν δύο ὁρχιόνων, τὸν ὁποῖον ὡς εἰκὸς ἀπέρριψαν οἱ δυστυχεῖς γονεῖς δυστυχεστέρου τέκνου. Ἡ ἀσθενὴς εἶχε τελείαν ἀγκύλωσιν και οὐδεμίαν κίνησιν τῶν ἀρθρώσεων τῶν ἀγκώνων ἐτέλει, ἡ δὲ ἐν γένει αὐτῆς κατάσπαισις ἡτο φρικώδης και ἀπελπιστικὴ ἕνεκα τοῦ ἐντόνου πυρετοῦ τῶν ἀνυποστάτων ἀλληθόνων, τοῦ περιρρύτου ἰδρώτος, τῆς ἀνορεξίας, ἀπνίας και σωματικῆς μεγάλης ἐξαντλήσεως. Καὶ ὅμως ἡ πάσχουσα αὕτη τὴν ἡμέραν τοῦ Κοσμοσωτηρίου θεοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἰάθη τῆς παθήσεως τῆς ὁποίας τὴν διάγνωσιν ἐδεδαίωσεν ἐπανειλημμένως και τὸ μικροσκοπικὸν διὰ τῆς ἀνευρέσεως τῶν ἀπειραρίθμων μικροβίων τοῦ Κώχ ἐντὸς τοῦ πύου τῶν ἐξηλωμένων ἀρθρώσεων.

Νόσος λοιπὸν ὀρχικὴ, μικροβιολογικὴ, ἀπολύτως θανατηφόρος, ἵαται ἐντὸς δευτερολέπτου και ἐντὸς τοῦ σεπτοῦ ἱεροῦ ναοῦ ὁ περφυσιτικὸς και ἀποτελεῖ ὄντως Θ α ο μ α, τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Κυρίου και Θεοῦ και Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξαγγέλον και τὴν πρὸς ἡμᾶς πανάπειρον και ὑπεράφρχτον Αὐτοῦ διαπιστοῦν ἀγάπην, μέριμναν και ἀγαθότητα.

Ἐκ Σερβίων

Δωρ Ξενοφῶν Α. Παπαμιχαήλ
(Ἰατρος)

ΑΙ ΚΛΑΣΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ κ. ΔΑΔ. ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ

Τὸ ἀληθὲς ἱστορικὸν πνεῦμα, μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐρμηνεύσωμεν τὴν γένεσιν και τὴν φύσιν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, εἶναι ὁ καθορισμὸς αὐτῆς ὡς μιᾶς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας, ἡ ὁποία συνεχίζει τὰ μεγάλα Ἑλληνιστικὰ Βασίλεια, τὰ μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα ἰδρυθέντα εἰς τὴν Ἀνατολήν. Καὶ αὕτη ἡ παγκόσμιος Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία δὲν ἦτο κατ' οὐσίαν ἕλλο τι παρὰ ἐν Ἑλληνιστικῶν Μεσογειακῶν κράτος, τὸ ὁποῖον περιλάμβανε τὴν Ἀνατολήν και τὴν Δύσιν. Ὅτε ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος τὸ 325 μ. Χ. μετέφερε τὴν ἐδραν τοῦ Κράτους εἰς τὴν Ἀνατολήν και ἐκτίσε τὴν ὑπεροχὴν πᾶν παρὰ τὸν Βόσπορον, ἡ Κωνσταντινούπολις ἐγένινεν ὄχι μόνον ἡ παγκόσμιος πρωτεύουσα ἀλλὰ και ἡ μητρόπολις τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ μακροτά

τους αἰῶνας. Διότι ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Ἀνατολήν δὲν ἔλειπε παρὰ μόνον ἐν πολιτικὸν κέντρον, τὸ κέντρον τοῦτο τὸ ἔδωκεν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος και οὕτω τὸ Κράτος τὸ Ἑλληνικὸν εὐρέθῃ ἰδρυόμενον ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δ' αἰῶνος μ. Χ.

Ὅτε δὲ κατὰ τὸν ὅν αἰῶνα μ. Χ. ἐπεσεν ἡ παγκόσμιος Αὐτοκρατορία ὑπὸ τὰ πλήγματα τῶν Βυζαντινῶν ἐμείνεν ὀρθιον τὸ Ἀνατολικὸν μέρος αὐτῆς, ἡ Βυζαντινὴ λεγομένη ἦτοι Ἑλληνικὴ Μεσαιωνικὴ Χριστιανικὴ αὐτοκρατορία. Τὸ μέγα τοῦτο Ἑλληνικὸν Κράτος τοῦ Μεσαίωνος παρέλαβε τὴν παράδοσιν τῆς κοσμοκρατείας Ρώμης, τὴν παράδοσιν τοῦ παγκοσμίου και ἐνιαίου Κράτους, ἀλλὰ και συγχρόνως τὴν παράδοσιν τὴν ἀκραίαν καιζωντανὴν πάντοτε εἰς τὴν Ἀνατολήν τῆς ὑπεροχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Οὕτως ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία εἶναι τὸ παγκόσμιον και τὸ μόνον πολιτισμένον Κράτος τῆς οἰκουμένης ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἀρχαιότητος.

* *

Τοιαύτην πρέπει ν' ἀντιληφθῶμεν τὴν πολιτικὴν γένεσιν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας τὸν δὲ παραληφθέντα ὑπ' αὐτῆς πολιτισμὸν θὰ ἐξηγήσωμεν ὅτι παρήχθη κατὰ τὸ ἐπόμενον τρόπον:

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν θαυμασίων νικῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου Μακεδόνα ἡρξισαν νὰ ἐδηλώνονται ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ νεκροῦ κατακτητοῦ τοῦ κόσμου, διαρκοῦν δὲ ἀναμφισβητήτως ἕως σήμερον, διότι κατόπιν αὐτῶν, και ἐξ αἰτίας μάλιστα αὐτῶν, διεμορφώθη και διεδόθη νέος τρόπος δόξου εἰς τὴν ἀνθρωπότητα συνεκροτήθη ὁ Ἑλληνιστικὸς πολιτισμὸς, τοῦ ὁποίου και σήμερον αἰσθανόμεθα τὰ εὐεργετήματα. Ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου (323 π. Χ.) ἰδρύθησαν τὰ μεγάλα Ἑλληνικὰ βασίλεια τῆς Ἀνατολῆς, τὸ Αἰγυπτιακὸν τῶν Πτολεμαίων, τὸ Συριακὸν τῶν Σελευκιδῶν, ἀργότερον τὸ Περγαμηνὸν τῶν Ἀτταλιδῶν και πληθος ἄλλοι μικρῶν βασιλείων Ἑλληνικῶν εἴτε βαρβαρικῶν κατ' ἀρχάς, τὰ ὁποῖα ταχέως ἐπειτα ἐγένιναν Ἑλληνιστικά, Ἑλληνικά, εἴτε Ἑλληνίζοντα βασίλεια. Ὁ ἀπέραντος οὗτος κόσμος τῆς Ἀνατολῆς, ἐκκληρονόμησε τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν και ἡ Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου διεδέχθη τὰς Ἀθήνας εἰς τὴν πνευματικὴν ἡγεμονίαν τοῦ κόσμου.

Ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ὅπως ἐξετέθη ἄλλοτε, ἐπεξετέθη εἰς μεγάλους ὀρίζοντας ὅπως και ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος, ἀπὸ τὰς στενὰς πόλεις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἡρῶνθη εἰς ἀπέραντον κύκλον. Καὶ οὕτω δι' ἐργασίας κοινῆς ὄλων ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἑλλήνων ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἐγένετο πολιτισμὸς κοσμοπολιτικὸς. Κατὰ τοὺς τρεῖς λοιπὸν αἰῶνας πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, τὸν 3ον, τὸν 2ον

καὶ τὸν 1ον αἰῶνα π. Χ. ἡδύνηθη εἰς μέγα καὶ ἀπαράμιλλον βαθμὸν ὁ πνευματικὸς καὶ καλλιτεχνικὸς πλοῦτος τὸν ὅποιον εἶχεν κληροδοτήσει εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἢ ἀρχαίαν Ἑλλάδα. Ἦλθον οἱ Ῥωμαῖοι ἤδη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 2ου αἰῶνος π. Χ. Ἡ ἀρχαία Ἑλλάς καὶ ἡ Μακεδονία, ἔπειτα ἐν πρὸς ἐν τὰ μεγάλα Ἑλληνικὰ βασίλεια τῆς Ἀνατολῆς τὸ βασίλειον τῆς Παργάμου τῶν Ἀτταλίδων, τὸ βασίλειον τῆς Συρίας τῶν Σελευκίδων, τὰ πολυάριθμα μικρότερα ἄλλα, τελευταῖον τὸ Ἑλληνοασιaticόν τῶν Πτολεμαίων, περιελκιδόνταν εἰς τὸ ἀπέραντον Ῥωμαϊκὸν κράτος. Ἡ πλήρης κατάκτησις τῆς Ἀνατολῆς ἔχει συντελεσθῇ ὀλίγους χρόνους πρὸ τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος.

Κατ' ἀκολουθίαν κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας π. Χ. τοὺς λεγομένους Ἑλληνιστικὸν οὗς εἰς ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν Ἀνατολὴν, ἤτοι εἰς ὅλον τὸν ἀπέραντον Ἑλληνοβαρβαρικὸν κόσμον ἀπὸ τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν ἕως τὰ Ἰμαλῶτα ὄρη, ἀπὸ τὸν Δούναϊν ἕως τοὺς καταρράκτας τοῦ Νείλου, ἐπικρατεῖ εἰς κοινὸς θίος καὶ πολιτισμός, ὁ Ἑλληνιστικὸς, ἤτοι Ἀλεξανδρινὸς. Ἀλλ' ὁ κοινὸς οὗτος θίος καὶ πολιτισμὸς ἐξηκολούθησε καὶ κατόπιν, κατὰ τοὺς μετὰ τὴν Γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν χρόνους, κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μ. Χ. αἰῶνας τοὺς εἰδικότερον λεγομένους Ἑλληνορωμαϊκὸν οὗς χρόνους ὅτε ὀλόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνατολή ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων. Καὶ ἀποτελεῖ μὲν ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνατολή πολιτικῶς μέρος τῆς παγκοσμίου Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, ἐξαιρουμένης ὅμως ὡς πρὸς τὸν πνευματικὸν καὶ κοινωνικὸν βίον νὰ εἶναι εἰς τόσον βαθμὸν ἀνεξάρτητος ὥστε καὶ ἐπιβάλλει εἰς τὴν Δύσιν καὶ εἰς τοὺς νικητὰς τὴν πνευματικὴν αὐτῆς ἡγεμονίαν. Εἰς τὸ μετὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐξουσίας, τελειοποιεῖ καὶ ἐπαυξάνει τὸν πνευματικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν πλοῦτον, τὸν ὅποιον εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, διότι τὰ ἀγαθὰ τῆς εὐνομίας καὶ τῆς εἰρήνης τὰ ὅποια ἐξασφάλιζον οἱ Ῥωμαῖοι, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐξελικτικὴν κοινωνικὴν ἀνθίσιν τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν. Καὶ οὕτως, ὅτε ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἔδωκε μίαν πολιτικὴν πρωτεύουσιν εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ὀλόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνατολή ἦτο ἤδη συγκεκροτημένη κοινωνικῶς εἰς μίαν ἐξαιρετικὴν ἀνθοῦσαν καὶ πολιτισμένην κοινωνίαν, ὅτε δὲ ὁ Μ. Κωνσταντῖνος ἔδωκεν εἰς αὐτὴν μίαν πολιτικὴν πρωτεύουσιν, ἦτο ἤδη ἐτοιμὴ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξουσίας τὴν ἱστορικὴν αὐτῆς σταδιοδρομίαν καὶ ὡς Κράτος ἀνεξάρτητον, καὶ τὸ κράτος τοῦτο ἦτο φυσικὰ Ἑλληνικὸν εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἰδρύσεως τῆς Κωνσταντινέως

Ἡ μόνη διφορὰ, κολοσσιαία ὅμως διφορὰ, ἡ ὅποια ἐξήσκησεν ἀνυπολόγιστα καὶ παγκόσμιον ἱστορικὸν ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἐπικράτης τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὸ νέον ἰδρυόμενον εἰς τὴν Ἀνατολὴν Ἑλληνικὸν Κράτος εἶναι τὸ πρῶτον ἐν τῷ κόσμῳ ἐπισήμως ἐμφανιζόμενον Χριστιανικὸν κράτος.

Ὅταν τοιοῦτον ἱστορικὸν φῶς φωτίσῃ τὰς ἀρχὰς τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας θὰ κατανοήσωμεν εὐκόλως ὅχι μόνον τὸ πρόβλημα τῆς γενέσεως, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἱστορικὰ καὶ ἐκπολιτιστικὰ ζητήματα τὰ ὅποια συνδέονται μὲ τὸν ἱστορικὸν βίον αὐτῆς. Ἐπίσης εὐκόλως θὰ ἐρμηνεύσωμεν καὶ τὴν θέσιν αὐτῆς εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν καὶ τὸ μέγα ἔργον τὸ ὅποιον ἀπετέλεσε διὰ τὴν πρόσδον τῆς ἀνθρωπότητος. Μεταξὺ δὲ καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ζητημάτων, κατανοήσωμεν ἤδη εὐκόλως καὶ τὴν πνευματικὴν κατάστασιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Βυζαντινῆς κοινωνίας συνδεομένην μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὸν Βυζαντινὸν κόσμον.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας κατὰ τὸν 4ον καὶ 5ον αἰῶνα ὑπῆρχεν ἀκόμη εἰς τὴν Δύσιν τὸ Ῥωμαϊκὸν Κράτος. Ἐν τούτοις κατὰ τοὺς χρόνους ἐπείνους τὸ μᾶλλον πολυάνθρωπον, τὸ πλουσιώτερον, τὸ μᾶλλον πολιτισμένον, ἀληθέστερον, τὸ μόνον πολιτισμένον μέρος τοῦ κόσμου ἦτο ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνατολή. Ἄν δὲ προσδλέψωμεν εἰς τὴν κατάστασιν τῆς Βυζαντινῆς κοινωνίας κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς Αὐτοκρατορίας θὰ εὐρωμεν αὐτὴν ὑπὸ πνευματικὴν ἐποψὴν ἐμφυχομένην ἀπὸ δύο ἰδεῶδων: ἀφ' ἑνὸς τὸ ἰδεῶδες τῆς βαθείας πίστεως πρὸς τὴν νέαν θρησκείαν, ἀφ' ἑτέρου τὸ ἰδεῶδες τοῦ ἀρχαίου κλασσικοῦ κόσμου τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων, τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Δημοσθένους. Ἡ ἐποχὴ τῆς ἰδρύσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, αἱ ἀρχαὶ τοῦ 4ου αἰῶνος μ. Χ. εἶναι ἡ ἐποχὴ ἡ λεγομένη τοῦ Θριάμβου τῆς Ἑκκλησίας. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐνίκησε τὴν εἰδωλολατρείαν, ὁ νέος κόσμος τὸν ἀρχαῖον ἢ πάλιν, ὅμως ὑπῆρξε κολοσσιαία, καὶ ὁ ἀρχαῖος κόσμος ἐπέμαχρην ὑπεραπίσθη τοῦ ἀρχαίου θεοῦ. Τέλος ὅτε χώρησεν ἀφ' ὅμως ἡνάγκασεν ὁ ἀρχαῖος κόσμος τὸν Χριστιανικὸν κόσμον νὰ ἔλθῃ εἰς συμβιβασμὸν καὶ εἰς συμβιβαστικὴν μάλιστα, ὁ ὅποιος εἶχεν πολλὴ εὐρεῖαν μορφήν. Εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν τὴν νέαν θρησκείαν εἰσῆλθεν ὀλόκληρος ὁ κόσμος τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων. Οἱ Ἅγιοι ἦσαν οἱ μεγάλοι ἥρωες τῆς Ἑκκλησίας ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τοῦ βαθύτατου καὶ τὴν ὀψηλὴν πνοὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐξωτερικῶς ὅμως ἐνεδύθησαν μὲ τὴν περιβολὴν τῶν ἀρχαίων πα-

ραδόςαιων. Ὁλόκληρος ὁ ἐσωτερικὸς ὀργανισμὸς τῆς νέας θρησκείας παρελήφθη ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν πολιτείαν καὶ οἱ θεσμοὶ τῆς Ἑκκλησίας ὑπῆρξαν θεσμοὶ ἀρχαίων Ἑλληνικῶν πόλεων. Ἀκόμη καὶ τὰ ὀνόματά ἐκ τῶν ἀρχαίων πολιτικῶν θεσμῶν παρελήφθησαν: Ἑκκλησία, λειτουργία καὶ λειτουργοί, μητροπολις, ἐπίσκοπος, διάκονος.

Ἀλλ' ἡ οὐσιωδὲς ἐκείνη ἀποψὶς τοῦ συμμοδισμού ἦτο ἡ ὑπὸ τῆς νέας, τῆς θρησκυμειοῦθης θρησκείας, πλήρης καὶ ἀνεπιφύλακτος ἀποδοχὴ τῆς ἀρχαίας παιδείας καὶ τοῦ ἀρχαίου καθέλου πνεύματος. Τὸ μέγα τοῦτο γεγονός, τὸ ὁποῖον δεῖκνυε τὴν δυνάμιν τὴν αἰώνιον τοῦ ἀρχαίου πνευματικοῦ βίου, ἠδύκλυνε θεδαίω: τὴν εἰς τὸν λαὸν ταχυτέρην διέδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ ἱστορικὴ ἐπιστήμη καθ' ἐκαστὴν ἀνευρίσκει νέας στοιχεῖα τῆς τοιαύτης ἐπικρατήσεως τῶν ἀρχαίων ἐσωτερικῶν μορφῶν, ἀλλὰ καὶ ἰδεῶν ἐπίσης εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ, ὀνομάζει δὲ τὸ ἀληθὺς ἐκκλησιαστικὸν τοῦ οὐ φαινόμενον Ἑκχριστιανισμόν τῆς Εἰσβολολατρείας. (Christianisierung des Heidentums). Ἀξίζει περὶ τοῦ θέματος τούτου ἄφιερῶσθαι ἄλλοτε ἴδιον ἄρθρον. Σήμερον σημειῶναι καὶ ἐξαίρω τοῦτο τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον ἐξήσκησεν ἀπέκρινον ἐπιδόξαι εἰς τὴν ὅλην ἐξέλιξιν τοῦ Μεσσηνίου καὶ ἀκολουθεῖν καὶ τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ: ὅτι ὁλόκληρος ἡ ἐκπαίδευσις, ὁλόκληρος ὁ βίος ὁ πνευματικὸς κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας, ἦτο μία ἀπλή συνέχεια, ἐν Χριστιανικῷ πνεύματι, τοῦ προγενεστέρου Ἑλληνιστικοῦ βίου, τῆς προγενεστέρης Ἑλληνιστικῆς ἐκπαίδευσως. Τοὺς πρώτους αἰῶνας ἠκολούθησαν καὶ οἱ ἐπόμενοι, κατόπιν καὶ οἱ μεταγενέστεροι, καὶ οὕτως ἐσχηματίσθη ἡ ἀδιάσπαστος ἀλυσὶς τῆς ἐθνικῆς ἐκπαίδευσως, κατ' ἀκολουθεῖν τῆς ἐθνικῆς περὶ τὴν καὶ τῆς τὸσον συννεκτικῆς ἐθνικῆς συνοχῆς, ὁμοία τῆς ἐποίας κατὰ τὴν μακρότητα χρόνου εἰς οὐδέναι ἄλλον λαὸν τοῦ κόσμου δύνανται εὐρεθῆ.

Εἶναι ἀληθὺς θαῦμα νὰ βλέπωμεν τοὺς νεαροὺς Χριστιανοὺς τοῦ 4ου, τοῦ 5ου καὶ τοῦ 6ου ἀκόμη αἰῶνος, οἱ ὅποιοι ἐξήτουν ἀνωτέραν παιδείαν, τὴν

μέσῃ νὰ παιδεύων, νὰ φοιτῶσιν, ὅπως καὶ πρότερον, εἰς τὰ ρητορικὰ καὶ φιλοσοφικὰ φροντιστήρια διδασκάλων, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα πολλοὶ ἐξηκολούθουν νὰ εἶναι: Ἐλλήνες, ἤτοι Ἕθνη: κοί. Τὸ λαμπρότερον καὶ τὸ πλεονέστερον σύμβολον τῆς κυριαρχίας τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῶν Βυζαντινῶν χρόνων εἶναι ὁ Αυτοκράτωρ Ἰουλιανὸς (361—363 μ. Χ), εἰς ἐκ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τῆς ἱστορίας, τὸν ὁποῖον ὁ ἀπέκριντος θαυμασμὸς πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν παιδείαν παρέσυρεν εἰς τὴν πλάνην τῆς ἀποπειρᾶς πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ κόσμου διὰ τῆς λατρείας τῶν ἀρχαίων θεῶν καὶ ἡρώων. Λιὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς μεταρρυθμίσεως αὐτοῦ ὁ Ἰουλιανὸς εἶχεν ὡς δάσιν καὶ ἐμνευσιν τὰ Νεοπλατωνικὰ φιλοσοφικὰ δόγματα τὰ ὁποῖα παρέσχον εἰς αὐτὸν θεολογικὸν σύστημα κατάλληλον πρὸς ἀναζωογόνησιν τῆς ἀρχαίας λατρείας. Εἶνε γνωστὸν, ὅτι ὁ κατὰ τὴν παιδευσιν γνήσιος οὗτος Ἑλλην Αυτοκράτωρ, ἐλάτρευσε τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ποιεῖν εἰς τόσον βαθμὸν, ὥστε ταύτην μόνον εὗρεν ἱκανὴν πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ κόσμου. Ἀτυχῶς συνέβησεν αὐτὴν μὲ τὴν ἀρχαίαν θρησκείαν καὶ οὕτως ἐπεσεν εἰς τὴν πλάνην νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀναστήλωσιν τῶν ἀρχαίων θεῶν καὶ ἡρώων. Ὁ Ἰουλιανὸς ἔγραψε τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μὲ θαυμασίαν δεξιότητα, καὶ σῶζονται τὰ συγγράμματά του, τὰ ὁποῖα μαγεύουν ὅχι μόνον διὰ τὴν σοφίαν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν χάριν καὶ διὰ τὴν γλαυρότητα τοῦ ὅπου. Ὁ Αυτοκράτωρ ἀπηγόρευσε εἰς τοὺς Χριστιανούς τὴν ἀρχαίαν παιδείαν καὶ διέταξε νὰ γίνεσθαι ἡ ἐκπαίδευσις μόνον ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ ρήτορος καὶ φιλοσόφου. Ὁ Ἰουλιανὸς ἀπέτυχεν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἡ ἀναστήλωσιν τοῦ ἀρχαίου θεοῦ, ἦσαν ἤδη νεκροί, καὶ ἡ ἀρχαία σοφία δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς ζωὴν. Τοῦναντίον ὅμως, ἠδυνήθη νὰ ζωογονήσῃ καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν θρησκείαν τὴν νέαν, τὴν ὁποῖαν ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἄξιον θαύμασμα ὡς πρὸς τὴν ἀθάνατον καὶ αἰωνίως γεμάτην ζωὴν δύναμιν τῆς ἀρχαίας παιδεύσεως, ὅτι καὶ τὸ νέον ἀκόμη θρήσκευμα διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ ἐπικρατήσῃ, ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς αὐτήν. Εἰς μίαν θανάσιμον πάλην δύο μεγάλων πνευματικῶν κόσμων, ὁ νέος κόσμος ὁ προσπαθὼν νὰ

οἱ φίλοι συνδρομηταὶ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ἐκδοσις τῆς «Νέας Ζωῆς» δὲν ἀποτελεῖ κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν, ἃς καταβάλωσι προθύμως καὶ εὐχαρίστως τὴν μικρὰν συνδρομὴν τῶν εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς διανομεῖς παρουσιάζοντας τὴν σχετικὴν ἀπόδειξιν.

ἐπικρατήσῃ δὲν ἐφοδῆθη νὰ δανεισθῇ τὰ ὅπλα τοῦ ἄλλου, τοῦ παλαιοῦ, διότι κατενόησεν ὅτι μόνον μὲ αὐτὰ ἡδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ τὴν νίκην. Τὸ πείραμα ἦτο πολὺ ἐπικίνδυνον ἀλλ' ἦτο καὶ ἀναπόφευκτον, εἰς τὸ τέλος ἐπέτυχε, καὶ ὁ Χριστιανισμός, φερόμενος ἐπὶ τῶν ρωμαλέων πτερύγων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς σοφίας καὶ ἐν γένει τῶν κλασσικῶν σπουδῶν, διέτρεξε νικηφόρως ὁλόκληρον τὸν κόσμον.

ΑΔ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ
Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Η ΑΓΙΑ ΖΩΗ ΚΑΙ ΗΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ ΖΗΝ ΑΥΤΗΝ

(*) ΥΠΟ G. H. MACGREGOR

ε') Πῶς νὰ φερόμεθα ἐν ταῖς κοινωνικαῖς ἡμῶν σχέσεσιν

Ἀφοῦ μάθωμεν νὰ φερόμεθα πιστῶς πρὸς τὸν Θεὸν ἐν ταῖς οἰκογενειακαῖς ἡμῶν σχέσεσιν, πρέπει νὰ ζητήσωμεν, ὅπως μᾶς μεταχειρίζεται τοιοῦτους καὶ ἐν ταῖς κοινωνικαῖς ἡμῶν ἀναστροφαῖς καὶ ὑποθέσεσιν.

Εἰς τὰς πράξεις καὶ τὰς συναλλαγὰς ἡμῶν ἐν τῇ κοινωνικῇ ὁράσει ὑπάρχουσι πολλὰ τὰ κωλύοντα τὸν ἀγιασμόν καὶ πιθανὸν τὸ μυστήριον τῆς ἀποτυχίας ἡμῶν ὡς Χριστιανῶν εὐρίσκεται ἐν τῷ τρόπῳ, καθ' ὃν ἔχομεν ἐνεργήσει, ὅτε διετελοῦμεν ἐν σχέσει καὶ ἐπιμιξίᾳ μετὰ τῶν κοσμικῶν φίλων ἡμῶν· διότι καὶ σήμερον ὁ κόσμος εἶναι τόσον σχεδὸν πολέμιος εἰς τὸν Χριστόν, ὅσον ἦτο καὶ καθ' ὃν χρόνον ἐγγράφη ἡ Ἀγία Γραφή, εἶνε εἰσέτι ἀληθές ὅτι ἡ «φιλία τοῦ κόσμου εἶναι ἐχθρὰ εἰς τὸν Θεόν» (Ἰακώβ. δ', 4)· ἡ δὲ κοινωνία ὡς ὅλον εἶναι ἐντελὴς κοσμικὴ, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου θασιλεύει ἐν αὐτῇ, οὕτως αἱ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τρόποι καὶ συμπεριφορὰ ἡμῶν, τὰ ὅποια κατὰ πολὺ ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν γενικῶν τοῦ κόσμου συνηθειῶν, ἐνδέχεται νὰ εἶναι τοιοῦτοι, ὥστε νὰ μὴ εὐαρεστώσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, οἷον: Ὁ Χριστὸς διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους νὰ καταφρονῶσι τὸν πλοῦτον, ἡ δὲ τῶν ἀνθρώπων κοινωνία ὑποβάλλει εἰς αὐτοὺς νὰ προσκυνῶσιν αὐτόν.—ὁ Κύριος συμβουλεύει λέγων «Ἀπορρίψαντες τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀληθειαν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ» (Ἐφεσ. δ', 25), ἡ δὲ κοινωνία τοῦ κόσμου παραγγέλλει νὰ κρύπτωμεν ὑπὸ καταλήλους ἐκφράσεις τὰ αἰσθητά ἡμῶν, αἵτινες συνήθως εἶναι ἐντελὴς ψευδεῖς· ὁ Χριστὸς παραγγέλλει ἡμᾶς ν' ἀποβάλλωμεν πᾶν εἶδος κακολογίας, ἡ δὲ κοινωνία ὑποβάλλει νὰ καθιστῶμεν αὐτὴν πηγὴν τῶν συνομιλιῶν μας· τῷ ὄντι, πόσον πρέπει νὰ λυπῇ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν ἡ ἐν τῇ

κοινωνικῇ βίῳ ἀνελικρίνεια καὶ δολιότης! Τί νὰ σκεφθῶμεν ἢ νὰ εἰπώμεν περὶ τῆς «προσοποιητικῆς» ἡμῶν ἀγάπης πρὸς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν μισοῦμεν; ἢ περὶ τοῦ ἐκδηλουμένου ἡμῶν θαυμασμοῦ πρὸς ἐκείνους, τῶν ὁποίων φηνοῦμεν τὰ πλεονεκτήματα; ἢ προσποιήσας, προσωπιδοφορία καὶ εὐπρόσωπος ἀπάτη τοῦ πλείστου μέρους τοῦ κοινωνικοῦ ἡμῶν βίου ὑπερμέτρως; πρέπει νὰ πικραίνῃ τὸν Κύριον ἡμῶν. Ὅθεν παρ' ἀκαλέσωμεν τὸν Κύριον ν' ἀποκαλύπτῃ εἰς ἡμᾶς ἐκάστοτε τὴν ἁμαρτίαν μας καὶ ἐν τῇ μεμολυσμένῃ ταύτῃ ἀτμοσφαιρᾷ τῆς ζωῆς μᾶς ὁδηγῇ εἰς τὴν ἰδίαν στενὴν δι' ἡμᾶς ὁδόν.

στ') Ἐξέτασις καὶ δοκιμασία τῶν ἐν τῇ ἐξοικῇ τοῦ ἐπαγγέλματος τρόπων μας.

Πρὶν ἢ τελειώσωμεν τὸ ἔργον τῆς αὐτεξετάσεως ἡμῶν, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν καὶ δοκιμάσωμεν τοὺς τρόπους, καθ' οὓς ἐξασκοῦμεν τὸ ἐπάγγελμα ἡμῶν. Εἶναι δυνατόν τινες ν' ἀποφεύγωσι τὴν ἐξέτασιν ταύτην, λέγοντες ἐν τῇ καρδίᾳ των μυστικῶς ἐκείνο, το ὁποῖον ἄλλοι ἐξεφράσθησαν ἀναφανδόν, ὅτι ἡ θρησκεία τοῦ ἀνθρώπου δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβῇ ἐν τὴν ἐργασίαν του καὶ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος του· ἀλλὰ ἐὰν ἡ θρησκεία δὲν ἐπιτρέπηται, εἰς σερχομένην εἰς τὸ ἐπάγγελμα, νὰ κανονίξῃ τὰς ἐργασίας, τί ἀξίζει νὰ ἔχῃ αὐτὴν ὁ ἀνθρώπος; διὰ τοῦτο τὸ μυστήριον τῆς ἀποτυχίας ὡς πρὸς ἀγιασμόν ἢ τῆς ἡττης πολλῶν ὀνομαζομένων Χριστιανῶν δύναται νὰ ἀνευρεθῇ ἐν τοῖς τρόποις, καθ' οὓς ἐκτελοῦσι τὰς ἐργασίας των.

Τινες τῶν ἀναγνωστῶν πιθανὸν νὰ εὐρεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀλλάξωσιν ἐντελῶς τὸ ἐπάγγελμα των, πρὶν ἢ δυνήθωσι νὰ ἀρχίσωσιν ἀγιάζομενοι· διότι τὰ ἐν τῇ πρακτικῇ ἡμῶν βίῳ κωλύοντα τὸν ἀγιασμόν ἡμῶν εἶναι διαφόρων εἰδῶν. Δυνατὸν νὰ εἶναι ἡ φύσις αὐτῆς τῆς ἐργασίας. Ἐὰν ἡ ἐργασία αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀτιμάξῃ τὸν Θεόν καὶ διαφθείρῃ τὴν ψυχὴν, ὁ πιστὸς καθ' ἣν στιγμὴν ἀισθάνῃ ἢ ἐννοήσῃ τοῦτο, ὀφείλει νὰ παραιτήσῃ αὐτὴν ἀντὶ πάσης θυσίας (οἰκονομικοποίτα, σωματεμπορία), ἀλλὰ δυνατὸν νὰ εἶναι ἡ φιλαργυρία καὶ πλεονεξία τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἡ μὲν ἐργασία νὰ εἶναι δικαία, ἀλλὰ τὸ δι' αὐτῆς κερδαινόμενον χρήμα νὰ ἐξοικῇ κακὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς καρδίας, καὶ τότε τὸ κακὸν πάθος ἀποβλητέον. Ἴσως νὰ εἶναι χρέος τοῦτο εἶναι ἐτι συνηθέστερον ἐμπόδιον τοῦ ἀγιασμοῦ παρ' ὅσον τὸ κρῖνουσιν αἱ περισσσότεραι χιλιάδες τῶν καλουμένων Χριστιανῶν ἅμα τῇ πληρώσει καὶ ἐξοφλήσει τῶν χρεῶν των εὐρον ὁδὸν πρὸς ζωὴν νέων εὐλογιῶν τοῦ Κυρίου πιθανὸν νὰ εἶναι ἀπερισκεψία κυρίου ὡς πρὸς τὴν ἄνεσιν τῶν ὑπαλλήλων, προξενούσα λύπην καὶ ἀθλιότητα, ἣν ὁ κύριος ἐσκόπει, καὶ φέρουσα μομφὴν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ὅποια εἶναι αἱ

(*) Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου.

ἁμαρτίαι, αἱ ἀναφαινόμεναι ἐν ταῖς ἀσχηλῆσει τῆς ζωῆς ἡμῶν ὁ Θεὸς θέλει ἀποκαλύψει εἰς ἡμᾶς, ἐὰν ταπεινῶς ζητήσωμεν τοῦτο παρ' αὐτοῦ τώρα.

Πρὸς τὸ παρὸν τὸ ἔργον τῆς ἐρεύνης ἡμῶν ἐτελείωσε, καθ' ὃ φοβερὰ κακὰ ἀνεκκλύψαμεν καὶ ἄδυσσον ἁμαρτωλότητος ἐντὸς ἡμῶν αὐτῶν εὐρομεν. Ἐν τῇ ἐσωτερικῇ καὶ κεκρυμμένῃ ἀτομικῇ ἡμῶν ζωῇ εὐρομεν ἀμέλειαν προσευχῆς, ἀπιστίαν, ἀπειθείαν, διολογισμοὺς πονηροῦς, ἰνδάλματα φαντασίας αἰσχροῦ, ἐπιθυμίας κακᾶς. Ἐν δὲ τῇ οἰκογενειακῇ ἡμῶν βίῃ ἀνεκκλύψαμεν ἀκράσιαν, φιλαυτίαν, κακοτροπίαν καὶ ἀπερισκεψίαν.

Ἐν δὲ τῇ κοινωνικῇ βίῃ ἡμῶν εὐρομεν ὑποκρισίαν, φθόνον, ζηλοτυπίαν, φλυαρίαν, κακολογίαν. Ἐν δὲ τῇ ἐργατικῇ σταθῇ ὑποσκελισμοὺς, ἀπάτην πλεονεξίαν, σκληρότητα, καὶ ἐκτὸς ὧν τούτων καρδίαν ἐκπηγάζουσιν πᾶν κακόν, ἢ κατὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ «καρδίαν ὑπὲρ πάντα ἀπατηλὴν καὶ σφόδρα διεφθαρμένην» (Ἰερ. 9). Οὐδόλως λοιπὸν εἶνε παράδοξον ὅτι ἀπετύχομεν τοῦ ἁγιασμοῦ ἡμῶν, ἀφοῦ ἠνέχθημεν τόσαι ἁμαρτίαι νὰ ἐπικρατήσωσιν ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν. Ἡ ἀνεκάλυψις τῶν ἁμαρτιῶν τούτων πρέπει νὰ μᾶς ταπεινώσῃ καὶ νὰ μᾶς κάμῃ ἐν συγκινήσει νὰ κρᾶζωμεν: «Ὁ Θεὲ ἡμῶν, ἕλωσ γενοῦ εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἡμᾶς».

Τώρα ὡς ἐρωτήσης, ἀναγνώστα μου τί πρέπει νὰ κάμῃς μετὰ τὴν ἁμαρτίαν. Σοὶ ἀποκρίνομαι· πρῶτον ἐξομολογοῦ αὐτήν, μὴ προσπάθει νὰ κρύπτῃς αὐτήν, μήτε νὰ τὴν δικαιολογῇς, ἀλλ' ἔσο ἀπολύτως εἰλικρινὴς πρὸς τὸν Θεόν ὡς πρὸς αὐτήν, ἔπειτα ἀρνῆθῃ καὶ ἀπόρριψον καὶ ἐκσπενδόνῃς αὐτήν μακρὰν ἀπὸ σοῦ. Ἀλλὰ θὰ εἴπῃς ὅτι αὐτὸ ἴσα ἴσα ἀδυνάτῳ νὰ κάμω. Ἐὰν ἐμαθῇς καὶ ἐπεισθῇς περὶ τούτου, εὐχαρίστησον τὸν Θεόν, διότι ἡ δεβαίωσις περὶ τῆς ἰδίας σου ἀνικανότητος τοῦ νὰ καθαρίσῃς σεαυτὸν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν σημαίνει ὅτι ἔκαμες τὸ πρῶτον βῆμα ὅπως λυτρωθῇς ἐξ αὐτῆς. Οὕτω δὲ πεπεισμένος ἦδη περὶ τῆς ἀπολύτου ἀδυναμίας σου τοῦ νὰ καθαρίσῃς σεαυτὸν, φέρε τὰς ἁμαρτίας σου εἰς τὸν Κύριον. Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ παρρηχώρησον ἐντελῶς καὶ εἰλικρινῶς σεαυτὸν εἰς Αὐτόν, λέγων: Τὰς ἀναριθμήτους ἁμαρτίας μου φέρω πρὸς σέ, Κύριε, ἵνα καθαρίσῃς πάσας ἐν τῇ ἐν Σοὶ ἀπαξ ἀνοιχθείσῃ πηγῇ καθαρισμοῦ. Καὶ ἐνῷ μένεις γονυπετῆς ἐνώπιόν του, θέλεις ἀκούσει τὴν φωνὴν τοῦ ἐλέους αὐτοῦ λέγουσαν: «Θέλω ράνει ἐφ' ὑμᾶς καθαρὸν ὕδωρ καὶ θέλετε καθαρισθῆτε ἀπὸ πασῶν τῶν ἁκαθαρσιῶν σας καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδωλῶν σας» (Ἰεζ. 44). «Θέλω σὰς καθαρῖσαι» (Ἰεζ. 44). Ὡς, τι σὺ ἀδυνατεῖς νὰ πράξῃς ὁ Θεὸς δύναται νὰ κάμῃ, καὶ θέλει νὰ κάμῃ τώρα, ἐὰν παραχωρήσῃς σεαυτὸν ἀνεπιφυλάκτως εἰς Αὐτόν. Ἐὰν σὺ διὰ πληγὰς παρρηχώρησας ὁ Θεὸς σεαυτὸν ἐν τῇ χειρὶ του,

καθὼς διὰ τοῦ ἁγίου του φωτὸς ἀνεκάλυψεν ἡ σοὶ εἰδεῖς τὴν κεκρυμμένην ἁμαρτίαν σου, οὕτω τώρα θέλει στρέψῃ τὴν χειρὰ του ἐπὶ σέ καὶ ἀποκαθαρίσει τὴν σκωρίαν σου καὶ θέλει ἀφαιρέσει ὅλον σου τὸν κασσίτερον (Ἠσ. 4, 25).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Τὸ μυστήριον τοῦ καθαρισμοῦ.

«Ἀπὸ πασῶν τῶν ἁκαθαρσιῶν σὰς καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδωλῶν σὰς θέλω σὰς καθαρῖσαι» (Ἰεζ. 44, 25).

«Σὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας» (Α' Ἰωάν. 1, 7). «Θέλω, καθαρῖσθαι» (Ματθ. 23, 3).

Εἶδομεν ἤδη ὅτι τὸ κατὰ πρῶτον ἀπαιτούμενον παρὰ τοῦ ἐπιδιώκοντος ἁγιασμὸν εἶναι θὰ γνωρίσῃ τί εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἐν τῇ παρελθόντι ἡμπόδιζε τὴν ἐπίτευξιν τούτου. Τοῦτο δὲ ὁ Θεὸς εὐμενῶς μᾶς ἐφανέρωσεν ὅτι κατορθοῦται διὰ σοβαρᾶς, αὐστηρᾶς καὶ ταπεινῆς αὐτεξετάσεως, δι' ἧς, ἐὰν τὴν ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἀνεκκλύψαμεν, ἦν τέως ἐφιλοφρονήσαμεν καὶ ἠνέχθημεν καὶ ἐδικαιολογήσαμεν, ἔχομεν φανερόν τὸ μυστήριον τῆς ἐν τῇ παρελθόντι ἀποτυχίας μας, διότι αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν αὐταί, ὡς ἄλλος Ἀχάν, μᾶς κατέστησαν ἀνεπιδέκτους βοηθείας παρὰ τοῦ Θεοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. Τοῦτο πληροφρονηθέντες ὀφείλομεν κατ' ἀκολουθίαν νὰ μάθωμεν πῶς δυνάμεθα νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἁμαρτημάτων, πῶς νὰ μεταβληθῇ ἡ καρδία ἡμῶν οὕτως ὥστε οἱ κακοὶ διαλογισμοί, τὰ φθόνα ἰνδάλματα καὶ πονηραὶ καὶ αἰσχροὶ ἐπιθυμίαι, αἱ τέως ἐμφωλεύσασαι ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν νὰ μὴ εὐρεθῶσι πλέον ἐν αὐτῇ. Ἐνὶ λόγῳ, πῶς δυνάμεθα νὰ καθαρισθῶμεν; Τοῦτο μανθάνομεν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ πρὸς διδασκαλίαν ἡμῶν λαμβάνομεν τὸ διήγημα περὶ τοῦ λεπροῦ (Ματθ. 9, 1—4).

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διήγησις ἀποκαλύπτει εἰς ἡμᾶς τρεῖς βαθμοὺς ἐν τῇ ἐπιτυχίᾳ τῆς εὐλογίας τοῦ καθαρισμοῦ, περὶ ὧν λέγομεν ὡδὲ πῶς:

(ἔπειτα δυνάμει)

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

Η ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΙ Η ΓΥΝΗ

ὑπὸ Mrs Peabody

Ἡ Βίβλος φέρει ἐν ἑαυτῇ τὰς ἀποδείξεις ὅτι δὲν εἶναι ἀπλῶς ἀνθρώπινον διδόνον οὔτε ἀθροισμα τούτων. Εἶναι ἡ μόνη αὐθεντικὴ ἀφήγησις τῆς ἀμέ-

σου αποκαλύψει το Θεο εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Εἶναι ἡ μία καὶ μόνη πηγὴ γνώσεως περὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ καὶ θῶς ἀποκαλύπτεται εἰς τὸν Ἰῶν Ἀδτοῦ, Ἰησοῦ Χριστόν. Ἄνευ τῆς ἀφηγήσεως ταύτης τὸ φῶς ἡμῶν γίνεται σκότος. Ἐκεῖναι ἐξ ἡμῶν αἱ ὁποῖαι δὲν ἀνέκουν εἰς τὴν τάξιν τῶν πεπειδευμένων, ἀλλ' ἀνέκουν εἰς τὴν τάξιν καὶ τὴν σειρὰν τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν ὁποῖαν ὁ Ἰησοῦς προσήγγισεν ὅτε ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς, δέχοντι τὴν Βίβλον χωρὶς συζητήσεως. Ἐνδέχεται νὰ εἴμεθα ἀνέκνοι νὰ ἐννοήσωμεν τὴν κριτικὴν τῆς ἐρμηνείαν· ἀλλὰ μία γυνὴ προτιμᾷ νὰ πιστεύῃ καὶ πιστεύει μᾶλλον καὶ εὐκολώτερον εἰς τὴν Βίβλον πρὸς νὰ καταγίνεται νὰ ἀριονίσῃ τὰς διαφορὰς θεωρίαις τῶν κριτικῶν.

Πρὸς τοῦτοις οἱ κριτικοὶ ρέπουσιν εἰς τὸ νὰ ἀφαιροῦν ἀκριβῶς τὰ μέρη ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶνε ἰδιαιτέρως πῶς προσφιλεῖς εἰς τὴν καρδίαν τῆς γυναίκος· λ. χ. δὲν δυνάμεθα νὰ παραιτήσωμεν τὰ δύο πρῶτα θεόπνευστα κεφάλαια γραφέντα ὑπὸ τοῦ ἀγαπητοῦ Πατρὸς Λουκά, ὁ ὁποῖος δὲν ἀνέκκειν εἰς τὴν νεωτέραν ἐπιστημονικὴν σχολήν, ἀλλ' ἦτο ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων εἰς τὰς ἡμέρας του, καὶ ἐγνώριζε ποῖα ἦσαν τὰ ζητήματα ζωῆς καὶ θανάτου. Αἱ φωτίζονται λεπτομέρειαι περὶ τῆς Παρθένου Μαρίας, ἀκόμη καὶ περὶ τῆς μετὰ τὴν γέννησίν της ἐν σπουδῇ εἰς τὴν ὁρεινὴν διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν πρεσβυτέραν καὶ μᾶλλον πεπειραμένην φίλην της, διὰ νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ μυστήριον καὶ τὸ θαῦμα τὰ ὁποῖα συνέβησαν εἰς αὐτήν, μᾶς πείθουν. Δὲν δυνάμεθα νὰ παραβλέψωμεν τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ Ἰωάννου. Αἱ γυναῖκες «ἐνῷ ἔτι ἦτο σκότος», με συντετριμμένας καρδίας μετέβησαν εἰς τὸν τάφον ὅπου ἔθεσαν Αὐτόν. Γυναῖκες τότε καὶ πάντοτε ἐγείρονται «ἐνῷ εἶναι ἔτι σκότος» διὰ νὰ ὑπάγουν ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀγάπη καλεῖ καὶ χρειάζεται αὐτάς.

Ὅτε ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου «Μαρία» ἦτο ἡ πρώτη λέξις τὴν ὁποῖαν ἀνέφερε.

Δὲν δυνάμεθα νὰ παραλείψωμεν τὰς ἐπιστολάς, διότι ἐπανειλημμένως εὐρίσκομεν ἑαυτάς ἐντός αὐτῶν, καὶ ὅπως εἴμεθα ἡμεῖς ὅμοιαι εἶναι καὶ ὅλαι αἱ γυναῖκες αἱ ὁποῖαι ἔχουν ζήσει εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἀσχημοὶ ἢ διασχημοὶ, ἀμαθεῖς ἢ πολυμαθεῖς, πειραζόμεναι, πάσχουσαι, εὐρίσκουν εἰς τὰς Γραφὰς τὴν ἐλπίδα τῶν ἰδιαιτέρως ὑποσχέσεις δι' ἑαυτάς, καὶ διδασκαλίας τὰς ὁποῖας ὅλαι δύνανται νὰ καταλαμβάνουν, νὰ διδάσκουν καὶ νὰ ζοῦν με αὐτάς. Ἡ Βίβλος εἶναι τὸ παγκόσμιον διδόνον τοῦ γυναικείου φύλλου. Εἶναι μικρὰ ἢ διαφορά εἰς τὰς γυναικείας καρδίας. Μερικαὶ ἔχουν εὐρυτέρας εὐκαιρίας, ἀλλ' οἱ ἴδιοι τύποι διαδέχονται ἀλλήλους ἐξ ἀρχῆς. Ἡ Εὐα δὲν ἐξηλθεν ἐκ τῆς σκηνῆς. Εἶναι ὁ ἴδιος τύπος τῆς γυ-

ναικὸς ἡ ὁποῖα καὶ σήμερον ἐγγίζει ἀπηγορευμένους καρποὺς καὶ τοιοῦτοτρόπως χάνει τὸν ἑνα ἢ τὸν ἄλλον Παράδεισον.

Μητέρες ἐξ Ἀμερικῆς, τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Κίνας ἀναγνωρίζουν τὴν Ἄνναν, ἡ ὁποῖα ἔτρεξε νὰ ἀφήσῃ τὸ μικρὸν τῆς τέκνον' ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῆς, διὰ νὰ εὕρῃ τὴν θρησκευτικὴν του μόρφωσιν, τὴν ὁποῖαν ἡ ἰδία δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ εἰς αὐτό. Γνωρίζομεν τὴν Μαριάμ, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Μωϋσέως, μίαν ἐκ τοῦ μεγάλου προστατευτικοῦ στρατεύματος ἀρχαίων ἀδελφῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνεδείχθησαν αἱ διδασκάλισσαι τοῦ κόσμου, μὴ ὑποληφθεῖσαι καὶ αὐτῶν τῶν μητέρων ὡς πρὸς τὸ μέγα χάρισμα διὰ τοῦ ὁποῖου ὑπηρετοῦν τὸν παιδικὸν κόσμον καὶ τὴν νεολαίαν πάσης χώρας.

Ἀνάγνωσον τὰς ἐφημερίδας τῶν μεγαλοπόλεων, ὡς τοῦ Λονδίνου, τῆς Ν. Ἰόρκης καὶ ἄλλων. Θὰ παρατηρήσῃς ὅτι μετὰ τῶν γυναικῶν τῆς ἀριστοκρατίας, αἱ ὁποῖαι διακρίνονται ἐπὶ πλούτῳ καὶ ἐσχύτῃ, σπανίως θὰ εὕρῃς τὴν Ἐσθὴρ, ἡ ὁποῖα δὲν παρεσύρθη ἀπὸ τὴν λάμπιν καὶ τὰς ἀπολαύσεις τῆς ὑψηλῆς τῆς θέσεως, ἀλλὰ παρέμεινε πιστὴ εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς τὸν δυστυχῆ λαόν της. Ἀπαντῶμεν ἔτι φιλοδόξους μητέρας αἱ ὁποῖαι ζητοῦν διὰ τὰ τέκνα των προτιμήσεις, ἂν καὶ ἐνδέχεται νὰ ἀπομακρύνουν αὐτὰ ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εὐθύτητος. Καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῆς Γραφῆς προβάλλει μὲ ἐκπληκτικὴν ζωηρότητα, ἡ Δεδόρρα, ἡ ἡμορφὴ τοῦ μᾶλλον προηγμένου τύπου τῆς γυναικὸς τῆς σήμερον ἥτις ἐξελέγη ὁ λόγος τοῦ λαοῦ νὰ εἶναι κριτὴ· ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. Ἡ γενναία καὶ μορφωτικὴ γυνὴ ἡ ὁποῖα ζητεῖ σήμερον νὰ ἐκλεγῇ δουλευτὴς, ἢ νὰ ἐξασκήσῃ τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, ἢ νὰ καθέσῃ ὑψηλὴν δημοσίαν θέσιν ἔχει τὸ προηγούμενον ἐν τῇ Βίβλῳ, καὶ προηγούμενον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητοῦν οἱ νομικοὶ καὶ οἱ πολιτικοί.

Μεταξὺ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Οἰκονομίας ἀκούομεν τὸν ὕμνον, τὴν ἠχηρὰν φωνὴν νεάνιδος νὰ ψάλλῃ εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς πάσας τὰς γενεὰς αἱ ὁποῖαι μακαρίζουν αὐτὴν ὡς εὐλογημένην μετὰ τῶν γυναικῶν. Γυναῖκες ἐκ πάντων τῶν ἔθνῶν συγκινούνται μετὰ τὴν φῶδὴν ταύτην. Καὶ ὅταν ὁ Χριστὸς ἦλθε, γεννηθεὶς ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης ἐνώσει αὐτὸς πάσας

ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ
Εἰς τὸ δεκαπενθήμερον περιοδικὸν
“ΝΕΑ ΖΩΗ”
Ἀπαραίτητον διὰ κάθε οἰκογένειαν

τὰς γυναῖκες, ὅσον κανεῖς ἄλλος διδάσκαλος δὲν ἦδυνήθη ποτὲ νὰ ἐννοήσῃ.

Ὁ Χριστὸς ἐπῆνεσεν ἄλλην τινα Μαρίαν τὴν δοῦλάν οἱ μνηστῆς ἐπέπληξεν διὰ σπυτάλην, διότι αὐτὸς ἐνδεῖ δὸλας τὰς Μαρίας τῶν ἡμερῶν του. Μάλιστα καὶ σήμερον ἐννοεῖ καὶ τὰς σοδαράς καὶ τὰς μεριμνώσας, τὰς ἐλαφράς καὶ τὰς οἰκοκυράς. Ἡ Μάρθα καὶ ὁ Λάζαρος ὁμιλοῦν μὲ τὸν Χριστὸν περὶ τῶν ζητημάτων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἡμέρας, περὶ τῶν συγγενῶν καὶ γειτόνων. Ἡ Μαρία ἐκάθητο παρὰ τοῦς πόδας τοῦ Χριστοῦ διὰ νὰ μάθῃ πῶς πρέπει νὰ ζῇ τὴν τέχνην τῆς ζωῆς, πῶς νὰ νικᾷ τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἔχομεν ἀνάγκη τοῦ φίλου μας, τοῦ Ἀπ. Παύλου, ἡμεῖς αἱ γυναῖκες. Μερικαὶ ἔχουν παρερμηνεύσει αὐτὸν ὡς ἐπικριτὴν καὶ ὡς παρεμποδίζοντα τοῦ γυναικείου φύλου τὴν ἀνάπτυξιν. Μὲ μετριοφροσύνην ἀναφέρει ὅτι ἐνίοτε ὠμίλει ἢ ἔγραφε χωρὶς ἐμπνευσίν, πάντοτε ὅμως μὲ σοφίαν καὶ παῖραν. Αἱ γυναῖκες κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔκαμαν μεγάλας προόδους, ὅτε ὁ θεὸς εἰς τὴν Ρώμην ὅπως καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶχε φθάσει εἰς τὸ ὀσχυρὸν σημεῖον τῆς διαφθορᾶς. Γυναῖκες μὲ νέαν ἐλευθερίαν καὶ χωρὶς τὸν χαλινὸν τῆς πίστεως ἐδουλοῦντο εἰς τὴν ἄευσσον τῆς κκοσμηθείας. Ἡ νέα πίστις τοῦ Ἰησοῦ ἐδίδε πνευματικὰς δυνάμεις, τὴν μόνην ἐλπίδα διὰ τὴν ἀνθρώπωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Γυναῖκες αἱ ὁποῖαι εἶναι αἱ διατηρηταὶ τοῦ γένους τούτου, πρέπει τῶρι ὅπως καὶ τότε νὰ κρατοῦν ἐντὸς αὐτῶν τὴν δύναμιν ταύτην τῆς θείας χάριτος, προστατευτικὴν καὶ οἰκοδομητικὴν. Πρέπει νὰ συνιστοῦν ἐκυτὰς καὶ τὸ Εὐαγγέλιον διὰ τῆς διαγωγῆς των.

Μία προοδευτικὴ κυρία εἰς τὴν Βοστώνην μοί εἶπεν ὅτι ἔγνε Βουδιστὴς, διότι δὲν εὗρισκεν ἐλευθερίαν διὰ τὴν γυναῖκα εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίστιν. Ὅταν ἐπροχώρησεν ἡ ὁμιλία μας ἐφάνη ὅτι εἶχεν ὀλίγην γνῶσιν περὶ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, καὶ καμμίαν περὶ τοῦ Βουδισμού, παρὰ μὲ τὴν παραμορφωμένην μορφήν μὲ τὴν ὁποίαν ἐξέθεσαν τὸν Βουδισμόν εἰς αὐτήν. Ποτὲ ἡ Γραφή δὲν περιώρισε τὴν γυναῖκα. Ἀνάγνωσον τὴν ἐγκάρδιον ἐκτίμησιν τοῦ Παύλου εἰς τὸ στ'. κεφ. τῆς ἐπιστολῆς πρὸς Ρωμαίους, ὅπου ἀναφέρει τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἀδελφαὶ τοῦ ἐν Χριστῷ καὶ φίλοι. Ἡ ἰδία παράγραφος ἠδύνατο νὰ γραφῇ καὶ σήμερον ὑπὸ διαφόρων ἱερικοπιδόλων εἰς κάθε μικρὸν ὁμιλον, εἰς οἱανδήποτε γωνίαν τοῦ κόσμου, εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς τὴν Ἀφρικὴν, εἰς τὴν Ἀσίαν ἢ εἰς τὴν Εὐρώπην.

«Συνιστῶ δὲ εἰς ἑοῦς Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, ἣτις εἶνε διάκονος τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κερχεαίς, διὰ νὰ δεχθῇτε αὐτὴν ἐν Κυρίῳ ἁγίως τῶν ἁγίων καὶ νὰ παρασχηθῇ εἰς αὐτήν. Ἀσπασθῆτε τὴν Πρίσκιλλαν καὶ τὸν

Ἰησοῦ, οἵτινες ὑπὲρ τῆς ζωῆς μου ὑπέβαλον ὑπὸ τὴν μάχαιραν τὸν τράχηλον αὐτῶν· τοὺς ὁποίους εὐχόμενος ἐγὼ εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν Ἑθνῶν. Ἀσπασθῆτε τὴν Μαριάμ ἣτις πολλὰ ἐκοπίασε δι' ἡμᾶς. Ἀσπασθῆτε τὸν Ἀνδρόνικον καὶ τὴν Ἰουνίαν, τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συνχιχημαῖούς μου. Ἀσπασθῆτε τὴν Τρύφαιναν καὶ τὴν Τρυφῶσαν, αἵτινες κοπιᾶζουσιν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπασθῆτε τὴν Περούβαν τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπασθῆτε τὸν Ρούφον, τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ».

Οἱ τύποι οὗτοι δὲν εἶναι ἀπηρχαιωμένοι. Αἱ γυναῖκες αὗται συμβαδίζουν μετ' ἡμῶν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ. Αὗται ἐκτελοῦν τὸ ἔργον των ἐν τῷ κόσμῳ. Δεῖξατε εἰς ἡμᾶς εὐρύτερην ἀγρόν ὑπηρεσίας, ἄλλην μεγαλειτέραν εὐκαιρίαν πρὸς ἐξάσκησιν των ταλάντων καὶ τῶν δυνάμεων, παρ' ὅτι ὁ θεὸς ἔχει προνοήσει διὰ τὰς γυναῖκας. Ἐπάρχουν γυναῖκες αἱ ὁποῖαι δὲν ἀνμετρήθησαν μὲ τὴν ὁδασκαλίαν τῆς Γραφῆς· γυναῖκες αἱ ὁποῖαι ἐκείναι νὰ κατορθώσουν θαυμαστὰ πράγματα, ἀλλ' ἔχασαν τὸν δρόμον των ἐνῷ ἀνεξήτουν εὐρύτατον στάδιον, ἂν καὶ πάντοτε αἱ εὐκαιρίαι αἱ ὑπάρχουσιν εἰς τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ ἦσαν προσίται, οὕτως ὥστε ν' ἀναπτυχθοῦν καὶ χρησιμοποιηθοῦν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ἈΛΛΑ ὨΦΕΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

A

Ὁ σεβαστὸς καὶ ἀγαπητὸς φίλος κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης, μέγας ἀρχιμανδρίτης, πρῶην πρωτοσύγγελλος παρὰ τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν, ἦδη ἐφημέριος τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος, συνεχίζει καὶ ἐκεῖ τὴν γνωστὴν μας ἐργαστικότητα καὶ τὸν πνευματικὸν ζήλόν του. Δεύτερος δὲ αὐτός, μετὰ τῶν ἐν Μάντσεστερ ἀδελφεωτάτων Κ. Καλλίνικον, παρέχει ἀκόπως καὶ πολύτιμον δημοσιογραφικὴν συμβολὴν δι' ἀρθρογραφίας του εἰς ἠθροσκευτικὰ ἑλληνικὰ περιοδικὰ τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Κερκύρας, τῆς Ἀλεξανδρείας.

Εἰς τὸ ἐν Κερκύρᾳ περιοδικὸν «Ἁγίος Σπυρίδων» δημοσιεύεται ἀπὸ τινος σειρᾶς ἀρθρων του ὑπὸ τὸν τίτλον: «ἡ καθόλου δρᾶσις τοῦ ἐφημερίου ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ». Αἱ παρεχόμεναι πληροφορίες εἶνε λίαν ἐνδιαφέρουσιν. Εἰς τὸ ἀρθρον ὅμως τοῦ φύλλου τῆς 20 Ἰουλίου πληροφορεῖ καὶ περὶ τῆς

οικονομικῆς θέσεως τοῦ "Αγγλοῦ ἐφημερίου ὡς ἐξῆς : «πλειστάκις διετυπώθη ἡ γνώμη εἰς διάφορα περιοδικὰ ἐν Ἑλλάδι, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν Ἀγγλίᾳ οὐδεμίαν ἀπολύτως δυσκολίαν δικιμάζουσιν ἐν τῇ διοπάλῃ, ἀλλ' ὅτι διάγουσιν ἄνετον καὶ ἀπερίσπαστον ζωὴν ἐξ ἀπόψεως προσόδων καὶ μισθοδοσίας. Οὐδὲν τοῦτου ἀναληθέστερον. Οἱ ἄγγλοι ἱερεῖς αὐτὸ τοῦτο ἀγωνίζονται πρὸς συντήρησιν τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πολυμελῶν οἰκογενειῶν τῶν».

Εἰς πραγματικὴν ἀπόδειξιν τῆς δεδαιώσεώς του ταύτης ὁ διακεκριμένος ἀρθρογράφος γράφει : «ἵνα δὲ μὴ θεωρηθῶν ὡς ὑπερβολὴ τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἐντυθῶν σημειούμενα, δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ ἀνοδιφήσῃ τοὺς «Ἐκκλησιαστικοὺς Καιροὺς» λ.χ. οἷτινες καὶ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφοροῦν». Ἐκεῖ, εἰς τὰς στήλας τῶν διαφημίσεων, εἰς τὰς ὁποίας πάντοτε ὑπάρχουν δημοσιεύσεις πρὸς ἐρχόμεναι ἐξ ἐνοριῶν ζητιουσῶν ἱερεῖς, θὰ ἴδῃ ὅτι ὁ προτε νόμενος μισθὸς κυμαίνεται ἀπὸ 200—350 τὸ πολὺ ἀγγλικῶν λιρῶν ἐτησίως. Μισθὸς ὅμως 200 ἢ 250 λιρῶν ἐτησίως δι' οἰκογενειάρχην ἢ καὶ δι' ἄγγαμον ἀκόμη ἱερέα ἐν Ἀγγλίᾳ σημαίνει ζωὴν στερήσεων καὶ οἰκονομικῶν στενοχωριῶν τοιούτων, ὁποίας δύναται νὰ αἰσθάνηται ἱερεὺς οἰκογενειάρχης ἀπόφοιτος τοῦ «Πανεπιστημίου, ἐφημερεύων ἐν Ἀθήναις λαμβάνων μισθὸν, 2,600 δραχμῶν κατὰ μῆνα».

Ἰδιαιτέρως ἐπὶ τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ ἐζήτησε τὴν γνώμην μου ὁ αἰδεσιμώτατος Οἰκονομὸς καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις «Ἱεροῦ Συνδέσμου» φίλος κ. Κωνσταντῖνος Ρωμανός. Τὸ ἔκαμε δεδαίως ἔχων ὑπ' ὄψιν τοῦ σχετικῆς ἰδικῆς μου πληροφορίας περὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ βιωτικῆς ἐπαρκείας τοῦ ἀγγλικανοῦ ἱερέως δημοσιευθείσας πρὸ τριετίας εἰς τὸ φύλλον τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου». Καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλω νὰ δικαιολογήσω τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἀναγραφέντα παραθέτων τὰ πράγματα καὶ τὰς πηγὰς, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὰ ἠντλησα.

Τὸ Βιβλίον τοῦ Mermeix, ὑπὸ τὸν τίτλον «L' Angleterre, Aspects inconnus», εἶνε ἐμδριθεστάτη πραγματεία περὶ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ πολιτικῶν, δικαστικῶν, διοικητικῶν, σχολικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, μὲ μέθοδον ἐπιστημονικὴν. Αὐτόθι εἰς σελ. 263, ἀναγινώσκωμεν : «αἱ μέριμναι τῆς ὀλικῆς ζωῆς ἐλάχισται εἶνε γνωσταὶ εἰς τοὺς ἄγγλους ἐκκλησιαστικούς. Εἰς ὅλους, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τὴν ἐπίσημον τοῦ Κράτους Ἐκκλησίαν, ἢ εἰς τὰς ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς ὁργανώσεις, εἶνε ἐξῆς σφαιλισμένη ἢ προσήκουσα συντήρησις, εἴτε ἐκ τῶν προσόδων τῶν ἐνοριακῶν κτημάτων ἢ εἴτε διὰ τῶν συνεισφορῶν τῶν ἐνοριτῶν τῶν. Ἐἰς τὰ τέκνα τῶν παρέχοντες ὑποτροφίαν εἰς τὰ ἱδρύματα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὰ πνευσι-

στημικὰ κολλέγια, εἰς τὰς θεολογικὰς σχολὰς, ... Οὕτω δὲν γνωρίζουν τὴν ἐναγῶνιον μέριμναν τῆς αὔριον καὶ ὄνυχται, ζῶντες ἄξιοπρὸς καὶ πικρέοντες τὸ κελὸν περὶ δειγμάτων, ἢ ἰφιερώοντων ὅλος τὰς δυνάμεις τῶν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν αἰωνίων ἀληθειῶν » (σελ. 264).

Προκειμένου περὶ συντηρήσεως τοῦ ἀγγλικανικοῦ Κλήρου, ἃς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τοὺς Ἐπισκόπους. Ὑπὲρ τοῦ συνόλου τῶν, ἐκτός τῆς θωρεᾶν κατοικίας, διατίθενται ἐτησίως ἐν ὅλῃ εἰς χρῆμα φράγκα χρυσᾶ τέσσαρα ἑκατομύρια καὶ τετρακόσιαι ἑκατομύρια χιλιάδες, ἢτοι δραχμαὶ ἰδικαί μας ἑκατομύρια ἐξήκοντα ἑξ καὶ τριακόσιαι χιλιάδες. Ἐπὶ τοῦ συνόλου λοιπὸν 37 ἐπισκόπων, ἀναλογοῦν κατὰ μέσον ὅρον εἰς ἑκατον ἀγγλικανὸν ἐπίσκοπον εἰς ἐτήσιον μισθὸν τοῦ φράγκα χρυσᾶ 119,459, ἢτοι δραχμαὶ ἑλληνικαὶ ἐν ἑκατομύριον ἑπτακόσιαι ἐνενήκοντα μία χιλιάδες καὶ 885.

Δὲν ὑπάρχει ὅμως ἐκεῖ ἰσομισθία ἐπισκοπική διότι ἐκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἰδικόν της ταμεῖον. Ἐχομεν λοιπὸν ἐπὶ μέρους τοὺς ἐξῆς μισθοὺς. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Καντέμπουρυ λαμβάνει ἐτησίως 375,000 φράγκα χρυσᾶ, δηλαδὴ δραχμαὶ ἰδικαί μας τέσσαρα ἑκατομύρια καὶ 625 χιλιάδας. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ὑόρκης καὶ ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου ἀνὰ 250,000 φράγκα χρυσᾶ ἢτοι δραχμαὶ τρία ἑκατομύρια καὶ 750 χιλιάδες ὁ καθεὶς τῶν. Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Durham 175,000 φράγκα χρυσᾶ, δηλαδὴ δύο ἑκατομύρια καὶ 625 χιλιάδας. Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Winchester 162,500 φράγκα χρυσᾶ, δηλαδὴ δύο ἑκατομύρια καὶ 437 χιλιάδας καὶ 500 δραχμαί. Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ E' Ly 137,500 φράγκα χρυσᾶ, δηλαδὴ δύο ἑκατομύρια 62 χιλιάδες καὶ 500 δραχμαί. Οἱ ἐπίσκοποι Bath καὶ Wells, Oxford καὶ Salisbury ἀνὰ 125,000 φράγκα χρυσᾶ, ἢτοι δραχμαὶ ἐν ἑκατομύριον καὶ 875 χιλιάδας ὁ καθεὶς τῶν. Ὅτι ἄλλοι ἐπίσκοποι, ἀνὰ 80,000 φράγκα χρυσᾶ κατὰ μέσον ὅρον, δηλαδὴ δραχμαὶ 1,000,000 καὶ 200 χιλιάδας ὁ καθεὶς τῶν. Πτωχὸς ἐπίσκοπος θεωρεῖται ὁ τοῦ Sodor καὶ Man μὲ ἐτήσιον μισθὸν 37,500 χρυσᾶ φράγκα, δηλαδὴ δραχμαὶ 562,500. (Mermeix L' Angleterre, Aspects inconnus, σελ. 280).

Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τοὺς ἱερεῖς.

Εἰς ἰδιαιτέραν μισθοδοτικὴν κατηγορίαν ἀνήκουν ἐξ αὐτῶν οἱ προϊστάμενοι καὶ οἱ ἐφημέριοι τῶν καθεδρικῶν ναῶν, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τὰ περὶ τοὺς ἐπισκόπους συμβούλια καὶ ἀσκοῦν σπουδαιοδότην λειτουργίαν ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐπισκοπῶν. Δυστυχῶς δὲν ἔγω ὅπ' ὄψιν μου δι' αὐτοὺς ἀναγραφὴν τῆς μισθοδοσίας ἐκάστου. Τὸ συνολικῶς ὅμως ἀναγραφόμενον ποσὸν εἶνε ἱκανὸν νὰ μᾶς κάμῃ νὰ πιστεύσωμεν

ὅτι δὲν ἀσχολοῦνται ὁδοὶα μὲ τὰς ἀνιάρωτηας τῆς διοπάλης. Δαπανῶνται ὑπὲρ αὐτῶν ἑτησίως φράγκα χρυσᾶ τρία ἑκατομύρια καὶ 750 χιλιάδες, δηλαδὴ πεντήκοντα ἑξ ἑκατομύρια καὶ 325 χιλιάδες δραχμῶν ἰδικῶν μας. (αὐτόθι σελ. 275).

Ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους ἐφημερίους τῶν ἐνοριῶν καὶ τῶν νῶν διαφύρων τάξεων, πτωχοὶ ἐφημέριοι θεωροῦνται οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ἔχουν ἑτησίως ἐκ τοῦ ἐφημεριακοῦ των μισθοῦ ἄνω τῶν πέντε χιλιάδων χρυσῶν φράγκων. Ἡ συμπλήρωσις ὁμῶς τοῦ ποσοῦ τοῦτου θεωρεῖται ἀπαραίτητος καὶ ἐξησφαλίζεται δι' ἄλλων οἰκονομικῶν μέτρων (αὐτόθι σελ. 265). Τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ ἱερεῖς τῶν ἀπωτάτων χωρίων καὶ τῶν πτωχοτάτων νῶν ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ἔχουν ἐξησφαλισμένας διὰ τοῦ ἑτησίου μισθοῦ των τοὐλάχιστον πέντε χιλιάδας χρυσᾶ φράγκα, δηλαδὴ ἐβδόμηκοντα πέντε χιλιάδας δραχμᾶς ἰδικᾶς μας καὶ κατοικοῦν δὲ εἰς τὸ πρεσβυτέριον, τὸ ὁποῖον διατηρεῖ κάθε ἐνορία (Paul Descamps La formation Sociale de l'anglais moderne σελ. 320) καὶ ἔχουν αὐτόθι δωρεάν καὶ τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν θέρμανσιν. Ὡστε ὁ ἀγγλικανὸς ἱερεὺς τῶν κατωτάτων οἰκονομικῶν ὠφελημάτων ἀπολαμβάνει δεκαπενταπλάσια καὶ πλέον ἀπὸ τὸν ἐφημέριον τῶν ἐλληνικῶν χωρίων δεκαπλάσια ὑπὲρ τοὺς ἐφημερίους τῶν ἐλληνικῶν κωμῶσεων καὶ τριπλάσια τὸ ὀλιγώτερον ὁ ἀγγλικανὸς ἐφημέριος τοῦ τελαιταίου χωρίου ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεολόγου ἐφημερίου τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ ὑπαχρεωμένου, ἐκτὸς ἐλκχίστων ἐξαιρέσεων, νὰ δίδῃ τὴν ἡμισυ τοὐλάχιστον τοῦ μισθοῦ του εἰς ἐνοίκιον.

Θὰ συνεχίσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

ΜΙΧΑΗΛ Ι ΓΑΝΑΝΟΣ

ΜΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ 19 ΑΙΩΝΟΣ

Η ΚΑΛΥΒΗ ΤΟΥ ΘΩΜΗ

ὑπὸ Ἑρωδιᾶς Στόβου

— Ὁ Γεώργιος ἰδωντῶν νὰ ὑποφέρει ἀποχαιρετᾷ τὴν Ἑλέξαν καὶ δραπετεύει. — Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς καλύβης τοῦ Θωμᾶ.

— Ἐγώ; ὄχι! ἀλλ' ἐκεῖνος τὸ ἔκαμε. Τὸ δυστυχὲς ζῶν ἐπνίγετο καὶ αὐτὸς μὲ τὸν υἱὸν του τὸ ἐλιθοδόλουν ἀνηλεῶς. Ὁ Κάρλος μ' ἐκύρταξε μὲ ὁμικμελαγχολικὸν ἀπορῶν πῶς δὲν ἤρχόμην εἰς βοήθειάν του. Ἐπειδὴ δὲ ὑπήκουσα ἐτιμωρήθην μὲ τὴν μάστιγα. Δὲν δαλπτεῖ, ὁ κύριός μου θὰ μάθῃ ὅτι δὲν εἶμαι ἀπ' ἐκείνους τοὺς ὁποίους τὸ ξύλον ταπεινώνει... Θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ ἰδική μου ἡμέρα... Ἀς τρέμουν!

— Ἀχ! τί θὰ κάμῃς Γεώργιε! Μὴ δι' ἀγάπην

Θεοῦ, μὴ κάμῃς τίποτε κακόν... ἔχε τὰ θάρρη σου εἰς τὸν πικτοδόναμον, κάμνε καλὰ... καὶ αὐτὸς θὰ σὲ σώσῃ.

— Δὲν εἶμαι, Ἑλέξα Χριστιανός, ἡ καρδιά μου ἐποτίσθη μὲ πικρίαν, ἐξέλειπεν ἡ εἰς Θεὸν πίστις μου· διατὶ ὁ Θεὸς ὑποφέρει νὰ γίνωνται αὐτὰ τὰ ἄδικα;

— Πρέπει, Γεώργιε, νὰ ἔχωμεν πίστιν ἡ κυρά μου λέγει ὅτι καὶ ὅταν ἀκόμη αἱ περιστάσεις μᾶς φαίνωνται ἐνάντια· δὲν πρέπει ν' ἀμφισβῶμεν ὅτι ὁ Θεὸς καὶ τοῦτο διὰ τὸ καλὸν μας τὸ κάμνει.

— Πολλάτῃ! Τοιαύτας συμβουλάς εὐκολὰ τὰς δίδουν ὅσοι κάθωνται ἐξηπλωμένοι εἰς τὸν σόφον καὶ τρέχουν μὲ τὴν ἀμαξάν. Ἀς ἔλθουν ὁμῶς εἰς τὴν θέσιν μου καὶ τότε δλέπομεν ἂν θὰ λέγουν ἀκόμη τὰ ἴδια. Ὡ! ἤθελα νὰ εἶμαι καλός, ἀλλ' ἡ καρδιά μου ἔχει λαύραν καὶ τίποτε δὲν ἐμπορεῖ νὰ τὴν σῶσῃ... Ὡ! ἂν τὰ ἔλεγα... δυστυχῆς, δὲν γνωρίζεις ἀκόμη τὰ πάντα.

— Θεέ μου! τί ἄλλο ἀκόμη;

— Ἀκουσε! ἐσχάτως ὁ αὐθέντης μοῦ εἶπεν ὅτι μέγα σφάλμα ἔκαμε ἀφήσας νὰ νυμφευθῇ ἔξω τῆς οἰκίας του. Ὅτι μισεῖ τὸν Κύριον Σελδὴ καὶ τοὺς ἀνθρώπους του, διότι εἶναι, λέγει ὑπερήφανοι καὶ τοὺς κάμνουν τὸν μεγάλον. Εἶπεν ὅτι σὺ μὲ ἐμπνέεις φρονήματι ὑπερηφανείας καὶ δὲν θὰ μὲ ἀφηνεῖ πλέον νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ ἀλλὰ θὰ μὲ δώσῃ ἄλλην γυναῖκα νὰ συζῶ μὲ αὐτὴν σιμᾷ του. Τοιοῦτους λόγους μασσημένους μ' ἔρριψε κατ' ἄρχας μὴ τολμῶν νὰ ἐξηγηθῇ. Ἀλλὰ χθὲς μὲ εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ ἐπάρω εἰς τὴν καλύβην μου τὴν Μίαν, ἀλλέως θὰ μὲ πωλήσῃ εἰς τὰ πέραν τοῦ ποταμοῦ.

— Ὁ ἱερεὺς ὁμῶς σ' ἐστεφάνωσε μαζὶ μου ἀπαράλλακτα ὥς νὰ ἦσουν καὶ λευκός, εἶπε μὲ πολλὴν ἀφέλεια νῆ Ἑλέξα.

— Αἱ! καὶ δὲν γνωρίζεις ὅτι διὰ τοὺς δούλους ὥς πρὸς αὐτὸ τὸ κεφάλαιον δὲν ὑπάρχει νόμος εἰς τοῦτον τὸν τόπον; ἀνάγκη πᾶσα νὰ χωρισθῶμεν, ἂν ἐκεῖνος θελήσῃ νὰ χωρισθῶμεν. Ἰδοὺ διατὶ ἡδύχομην νὰ μὴ σ' ἐδλεπα ποτέ, διατὶ ἔλεγα ὅτι ἦτο καλῆτερον νὰ μὴ ἐγεννώμην. Ναὶ καλῆτερον θὰ ἦτο καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς δύο καὶ διὰ τὸ δυστυχὲς τοῦτο παιδίον τὸ ὁποῖον περιμένει ὁμοῖα τύχη.

— Ὁ ἰδικός μου αὐθέντης εἶναι καλός.

— Ναὶ! ἀλλ' ἡμπορεῖ νὰ συμβῇ καὶ θάνατος, καὶ τὸ παιδίον τότε θὰ πωληθῇ εἰς ἄλλον· τί τὸ ὠφέλησεν ὅτι εἶναι τόσο ὠραῖον, τόσο χαριτωμένον καὶ ζωηρόν; Σὲ τὸ λέγω, Ἑλέξα, διὰ κάθε χάριν καὶ προτέρημα τοῦ παιδιοῦ σου ἕνα δίστομον μαχαίρι θὰ σοῦ σφάξῃ τὴν μητρικὴν καρδίαν, ἔχει πολλὰς χεῖρας καὶ δὲν θὰ σοῦ τὸ ἀρήσων.

Ἐσπάραττον οἱ λόγοι οὗτοι τὴν καρδίαν ἡ ἀνά-

μνησις τῶν δουλεμπόρων διήλθεν ἐνώπιόν της καὶ ὡς νὰ τὴν ἐπληξῃ κρῖον ξίφος θανάτου, ἔγινε κάτω-
χρος, ἢ ἀναπνοή της ἐκόπει . . . ἀλλὰ τὸ βλέμμα της
ἐστράφη κατὰ τὸν παρόδριμον ἔπου τὸ ὅποιον εἶχεν
ἀποχωρήσει διαρκούσης τῆς ἐμβριθεὶς καὶ λυπηρᾶς
τῶν συζύγων συνδιαλέξεως.

Ὁ μικρὸς ἔχων περιδᾶδην εἰς τὰ σκέλη τὴν βα-
κτηρίαν τοῦ κυρίου Σελδῆ ἔτρεχεν ἀγέρωχος ὡ. Ρω-
μαῖος θριαμβευτῆς.

—“Ὅχι! ἐσκέφθη καθ’ ἐκυτὴν, δὲν θὰ τὴν εἶπω
τίποτε· τὸν φθάνουν τὰ ἄλλα δάσανά του· ἄς μὴ τὸ
μάθῃ αὐτό· ἔπειτα δὲν πιστεύω καὶ νὰ εἶναι τῷόντι·
ἢ κυρά μου δὲν μὲ ἠπάτησε ποτέ.

—“Ἐλχ, Ἐλίξ, καρδία, ὅσον εἰμπαρεῖς, φῶς
μου, εἶπεν ὁ ἀύξυγος περίλυπος, ὑγίαινε· ἀνχωρῶ.

—“Ἀνχωρεῖς; ποῦ πηγαίνεις, ποῦ; Γεώργιε.

—Πηγαίνω εἰς Καναδάν· ἀπεκρίθη ἐκεῖνος κα-
ταστέλλων τὴν ττραχὴν τῆς ψυχῆς του. “Ὅταν φθά-
σω ἐκεῖ θὰ στείλω νὰ σὲ ἀγοράσω ἀπὸ τὸν αὐθέντην
σου... Αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία ἐλπίς ἣτις μὲ μένει.
“Ἐχεῖς καλὸν αὐθέντην καὶ δὲν θὰ μὲ τὸ ἀρνηθῇ νὰ
σὲ πωλήσῃ εἰς ἐμέ, θὰ σὲ ἀγοράσω ἐσὲ καὶ τὸ παιδί,
θὰ τὸ κάμω αὐτὸ ναί, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

—“ὦ! συμφορά μου! καὶ ἂν σὲ πιάσουν;

—“Ὅχι, Ἐλίξ, δὲν μὲ πιάσουν· πρὶν μὲ πιάσουν
θ’ ἀποθάνω· ἢ ἐλεύθερος ἢ νεκρός.

—Τί! θὰ σκοτωθῇς;

—Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σκοτωθῶ· θὰ μὲ τελειώ-
σουν ἐκεῖνοι προτῆτερα. Ἀλλὰ ζωντανὸν δὲν θὰ μὲ
παρადώσουν ποτέ εἰς τοὺς ἐμπόρους τῶν μεσηδρι-
νῶν χωρῶν.

—Γεώργιε, δι’ ἀγάπῃ μου, φρόνησιν ὅσον ἐμπο-
ρεῖς. Μὴ κάμῃς κανὲν κακόν, μὴ ἐπιδουλεύῃς τὴν
ζωὴν σου, μήτε τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλου. Εἶσαι, τὸ βλέ-
πω, πολλὰ ἐρεθισμένος πολλὰ, πρόσσεχε φίλε μου καὶ
παρκαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ γίνῃ σωτὴρ καὶ βοηθὸς μας!

—Ναί, ναί, Ἐλίξ! ἀλλ’ ἀκουσε τὸ σχέδιόν
μου· Ὁ αὐθέντης μὲ στέλλει μὲ μίαν σημείωσιν πρὸς
τὸν κ. Σύμμας κατοικοῦντα ἐν μίλλιον μακρὰν ἀπ’
ἐδῶ, ἐπειδὴ προβλέπει ὅτι θὰ περάσω ἀπ’ ἐδῶ καὶ
θὰ σοῦ διηγηθῶ τὰ πάθη μου, ἐλπίζει δὲ ὅτι τοιου-
τοτρόπως θὰ φέρῃ σύγχυσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ.
Σελδῆ, ἀλλὰ δὲν γνωρίζει τίποτε ἀπὸ τοὺς σκοποὺς
μου. Τὸ σχέδιόν εἶναι ἔτοιμον, μὲ τὴν συνδρομὴν ἐ-
λίγων φίλων εἰς ὅκτω ἡμέρας τὰ πρυμνίζω καὶ ἄς
τρέχῃ νὰ μὲ γυρεύει! Ἐντοσοῦτι· Ἐλίξ, πρᾶ-
κάλει ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν Θεὸν ἵσως ἡ ἐδική σου δέησις
εἰσακουσθῇ.

—Καὶ ἀτός σου, Γεώργιε, νὰ τὸν θερμοπαρακα-
λῇς καὶ νὰ ἔχῃς τὰ θάρρη σου εἰς αὐτόν, καὶ τότε
εἶσαι δέδικαιος ὅτι δὲν θὰ κάμῃς κανὲν κακόν.

—Σὲ ἀφίνω ὑγίαν· εἶπεν ὁ Γεώργιος λαμβάνων

ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας τῆς Ἐλίξας καὶ προσηλὼν τὰ
δῆματά του ἐπὶ τῶν ὀμμάτων τῆς νέας γυναικός.

—“Ἐμειναν οὕτω ἐπὶ τινὰ ὥραν σιωπηλοὶ· ἔπειτα
ἐπῆλθον οἱ πανύστατοι λόγοι καὶ οἱ λυγμοὶ καὶ τὰ
πικρὰ δάκρυα... Τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἀποχειρετισμοὶ ἐ-
κείνων οἵτινες ἀσθενεστάτην, ἢ καὶ εὐδεμίαν ἔχουσιν
ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐπανίδωσιν αὐθις ἀλλήλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ’.

ΕΣΠΕΡ ΝΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΛΥΘΗΝ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

Ἡ καλύθη τοῦ Θωμᾶ ἦτο μικρὰ ἀπὸ κορμοῦς
δένδρων συμπεπηγμένη οἰκοδομή, προσκειμένη εἰς
τὴν οἰκίαν, ὅς ἰδίως καὶ κατ’ ἐξοχὴν ὀνομάζει ὁ μαθ-
ρος τὸ ἐνδιαίτημα τοῦ κυρίου του. Πρὸ δὲ τῆς καλύ-
θης ὑπῆρχε μικρὸς κήπος ἐνθα ἐν ὥρᾳ θέρους χάρις
εἰς τοὺς ἀγῶνας ἀόκνου καλλιέργειας, ὁ καρπὸς τῆς
ἰδαίας δάτου, τὰ χαμοκέρασα, ἀλλὰ ὁπωρὰ ἔθαλλον
ἐν μέσῳ τῶν κηπευτῶν λαχάνων. Ὅλον δὲ τὸ πρό-
σωπον τῆς καλύθης κατεκαλύπτετο ἀμφιλαφῶς ὑπὸ
μεγάλῃς πορφυρᾶς βηγγωνίας καὶ μυριανθοῦς ροδω-
νίξ, ὧν οἱ κλώνες παντοιοτρόπως ἐλίσσόμενοι καὶ
συμπλεκόμενοι, μόλις ἄφινον ὁρατὰ τῇδε κακίαι
ἴχνη μόνον τινὰ τῆς ξυλείας τοῦ μικροῦ οἰκοδομήμα-
τος. Ἀλλὰ καὶ ἡ λαμπρὰ καὶ πολυποίκιλος οἰκογέ-
νεικ τῶν ἐνιαυσίων ἀνθῶν, τὰ λεῖρια καὶ χρυσάνθε-
μα, ἐπεδέεικνυν ἐκεῖ εἰς μικρὸν τόπον τὰ κάλλη των
πρὸς μεγάλην τῆς θείας Χλόης θυμηδία καὶ
ἐπικρασίαν.

Ἄς εἰσεέλθωμεν εἰς τὴν καλύθην.

Τὸ δεῖπνον τῶν κυριῶν εἶχε τελειώσει, ἡ δὲ θεία
Χλόη, ἀρχιμαγείρισσα τοῦ κ. Σελδῆ, ἀφοῦ ἐπεστά-
τησε καλῶς εἰς πάντα τὰ χρειώδη, ἀφῆκεν εἰς ὑπο-
δεεστέρους ἄλλους ὑπηρέτας τὴν φροντίδα νὰ καθα-
ρίσωσι τὰς παροφίδας. Αὐτὴ δὲ ἀπῆλθεν εἰς τὴν κα-
λύθην τῆς νὰ ἐτοιμάσῃ δεῖπνον καὶ εἰς τὸν γηραιὸν
τῆς σύζυγον. Τὴν εἶδετε δεδαίως ἤδη ἐπιτηροῦσαν
δι’ ἀνησύχου δῆματος τὸ ἐντὸς τοῦ τηγάνου τρίζον
ἔδεσμα, καὶ ἀφαιροῦσαν μὲ γρήγορον χεῖρα τὸ πῶμα
τῆς χύτρας, ὅθεν ἐκπέμπεται εὐώδης κνίσσα μηνύ-
ουσα ὅτι κατὰ καλὸν ἐτοιμάζεται. Τὸ μέλαν καὶ πρό-
μηκες πρόσωπόν της στέλλει ὑπὸ τὸν φιλάρεσκον κε-
κρύφαλον, ὡς νὰ εἶχεν ἀλειφθῇ μὲ λεύκωμα ἐξ
οὗ ἀστράπτει ἡ ἐπὶ τῆς ἐστίας τῆς ὀρειχάλκινος τοῦ
τεῖου προχέτης. Διακρίνεται δὲ ἐπὶ τοῦ παχυλοῦ αὐτοῦ
προσώπου διάχυσις χαρᾶς καὶ ἐνδομύχου εὐχαριστή-
σεως προερχομένη ἀπὸ συναίσθησιν τῆς ἰδίας ἀξίας.
Αἰσθημα φυσικὸν εἰς πάντα μάγειρον καὶ πρὸ πάν-
των εἰς τὴν θείαν Χλόην, ἣτις ἐθεωρεῖτο καὶ δικαίῳ
τῷ λόγῳ ὡς ἡ πρώτη τῆς γειτονίας μαγείρισσα.

Μαγείρισα να! . . . μαγείρισα μίαν φοράν . . . φυχή τε και ἰσώματι ! Δὲν ἦτον εἰς τὸν ὀρνιθῶνα κοῦρκος, δὲν ἦτον νῆσσα ἢ ὀρνίθιον τὸ ὅποιον βλέπον αὐτὴν πλησιάζουσιν δὲν ἐσκυθρόπαζε διανοούμενον ὅτι ἐφθασεν ἡ τελευταία του ὥρα, ἀλλὰ καὶ ἡ θεία Χλόη καθ' ἡμέραν ἄλλο δὲν διεννοεῖτο εἰμὴ πῶς νὰ τὰ ἐψήσῃ, πῶς νὰ τὰ δυνυλεύσῃ ἢ νὰ τὰ δράσῃ, πράγμα τὸ ὅποιον εἰς νοήμονα πτηνὰ ἐπρεπε φυσικῶς τῷ λόγῳ νὰ ἐμπνέῃ κάποιον φόβον. 'Η τέχνη δι' ἧς κατεσκευάζε τὰ πολυειδῆ πλκκούντιά της ἦτο μυστήριον ἀκατάληπτον εἰς πάντας ὅσοι δὲν ἦσαν ὡς ἡ θεία Χλόη βαθεῖς εἰς τὴν ἐπιστήμην. Διὸ καὶ δικαίως ὑπερηφανευομένη ἐξεκαρδίζετο γελῶσα δασάκις ἦκουε τοὺς ματζίους ἀγῶνας, ὅσους αἱ ὁμότεχνοί της κατέβαλλον ὅπως φθάσωσιν εἰς τὴν αὐτὴν ἐν τέλειαν.

Ἀφίξις πολυπληθοῦς συνοδείας ξένων εἰς τοῦ κ. Σελβῆ, προστομικαίαι ἐκτάκτου συμποσίου καὶ ἐορτῆς διήγειρον ἀληθῆ οἶστρον εἰς αὐτήν. Τίποτε δὲν εὐφραίνειν τόσον τὴν θρασίν της, ὅσον μακρὰ σειρά ὀδοιπορικῶν θυλάκων εἰς τὴν αὐλήν, διότι μετὰ τῶν ξένων προέβλεπε νέους ἄθλους καὶ νέους θριάμβους.

Τώρα ὅμως ἡ θεία Χλόη ἐπεσκόπει τὸν ἐπὶ τοῦ πυρὸς πλκκούντα, ἀφίνοντες αὐτὴν εἰς τὴν σπουδαίαν ταύτην ἐργασίαν περιγράφομεν τὰ λοιπὰ τῆς καλύδης.

Εἰς μίαν γωνίαν ἦτο ἡ κλίνη περίφρακτος μὲ σινδόνην λευκοτέραν χιόνος, καὶ παρὰ τὴν κλίνην τάπητος τεμάχιον ἐστρωμένον κατὰ γῆς. 'Ο τάπητος, ἡ κλίνη καὶ ἐν γένει τὸ μέρος τοῦτο τοῦ δωματίου, ὅν τρόπον τινὰ ἡ αἰθουσα τῆς ὑποδοχῆς, ἐφυλάττετο μετὰ τῆς μεγίστης προσοχῆς καὶ εὐλαθείας, καὶ ἀπείργοντο ἐπιμόνως ἐξ αὐτοῦ οἱ μικροὶ χαλασοσπίται, οἱ θόρυβοι καὶ αἱ ᾄδῃς αὐτῶν. Εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν ὑπῆρχε καὶ ἑτέρα κλίνη, πλὴν ὀλιγώτερον ὑπερήφανος, αὕτη δὲ ἦν προφανῶς ἡ ἐν χρήσει.. ἡ πρώτη ἔμενε ἀνέπαφος.

'Ο ὑπὲρ τὴν ἐστίαν τοῖχος ἐκοσμεῖτο μὲ ξυλογραφίας τινὰς παριστώσας σκηνὰς τῆς Ἁγίας Γραφῆς, καὶ μὲ μίαν εἰκόνα τοῦ στρατηγοῦ Βασιγκτώνο, ἔχουσαν τοιοῦτον σχέδιον καὶ χρωματισμόν, ὥστε ὁ ἥρως ἤθελεν ὅχι μετρίως ἐκπλαγεῖ ἂν συνέπιπτε νὰ ἴδῃ ποτὲ ἐκεῖ τὸ πρόσωπόν του.

Εἰς τὴν γωνίαν ταύτην ἐπὶ θρανίου πενιχοῦ, δύο παιδί, μὲ οὐλότριχα κεφαλὴν, ὀρθαλμοὺς μέλανας καὶ παρειὰς εὐτραφεῖς καὶ στιλπνὰς ἐπετήρουν νήπιον μικρὸν ἀποπειρώμενον ἤδη πρῶτον θαδίσματος. Καὶ ὅλη ἡ ἀπόπειρα ἦτο νὰ ὀρθωθῇ ἐπὶ τῶν ποδῶν, νὰ ταλιντευθῇ μικρὸν, ἔπειτα νὰ πῆσῃ τότε ὅλα ἐχειροκρότουν δι' αὐτὸ τὸ μέγα θόρυμα !

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ποῖος ἦτο ὁ παῖς τοῦ Θεωδῆ. — Περὶ τὴν Τράπεζαν τῆς καλύδης τοῦ Θεωδῆ.

Οἱ διὰ πρῶτην φοράν λαμβάνοντες φύλλον καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται ὅπως ἀφοῦ διελθίσουν προσεκτικὰ τὸ φύλλον μας ἐπιστρέψουν αὐτό. Οἱ μὴ ἐπιστρέφοντες τὸ φύλλον θεωροῦνται ὡς ἐγγραφεῖς συνδρομηταὶ καὶ παρακαλοῦνται ὅπως ἐμβάσωσι διὰ ταχ. ἐπιταγῆς τὴν συνδρομὴν τῶν ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνός.

Τὸ περιοδικὸν ἐκδιδόμενον τὴν πρῶτην ἐκάστου μηνός εἰς διπλοῦν φύλλον ἀποστέλλεται εἰς τοὺς συνδρομητὰς μας τακτικώτατα.

Τὰ ἐμβόλια τῶν συνδρομητῶν ἢ ὅ,τι ἄλλο ἀφορᾷ τὸ περιοδικὸν δεόν νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ « Νέα Ζωή » Βίμων (Κρήτης).

Οἱ μὴ λαμβάνοντες φύλλον τι ἐξ ὑπατιότητος τοῦ Ταχυδρομείου παρακαλοῦνται ὅπως καθιστῶσι γνωστὸν τοῦτο πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ

ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ

Τὸ δεκαπενθήμερον περιοδικὸν

« ΝΕΑ ΖΩΗ »

ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

Καὶ συστήνετε πάντοτε εἰς τοὺς φίλους σας τὸ περιοδικὸν

« ΝΕΑ ΖΩΗ »

Ἡ μὴ ἐπιστροφὴ τοῦ φύλλου θεωρεῖται ὡς ἀποδοχή.

Δὲν πρέπει νὰ μείνῃ κανεὶς ἱερεὺς χωρὶς νὰ ἀποκτήσῃ τὴν μελέτην « Μιστήριον κατὰ τῶν Χελικιστῶν ». Εὐρίσκεται παρ' ἡμῶν καὶ ἀποστέλλεται ἀντὶ 9 (ἐννέα) δραχμῶν.